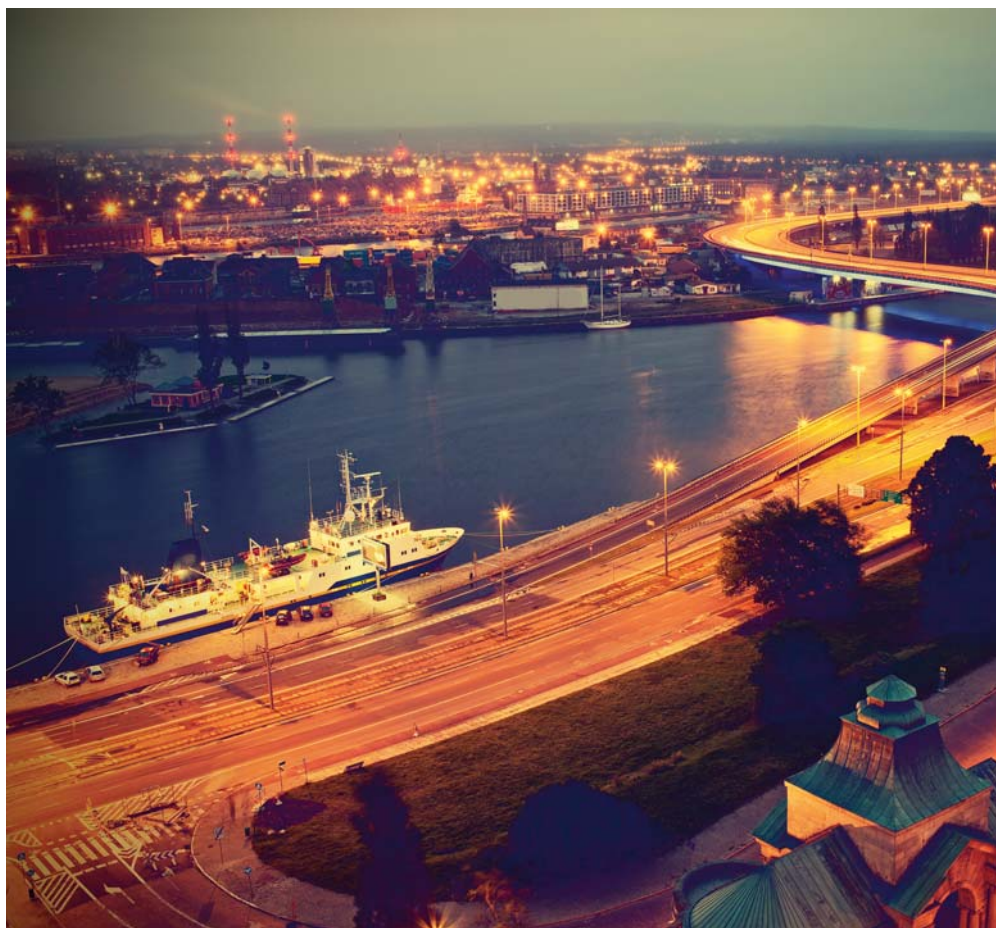

Raport stanowi trzecią z kolei, dokonaną przez PwC ocenę szans i wyzwań rozwojowych stojących przed polskimi metropoliami. Poprzednie dwa raporty zostały przez nas przedstawione w latach 2007 i 2011, wzbudzając powszechne zainteresowanie i stanowiąc zachętę dla pogłębionej dyskusji na temat strategii rozwojowej.

Szczecin

Okno na świat musi się znów szeroko otworzyć

*Raport o polskich
metropoliach 2015*

Spis treści

Metodyka	2
----------	---

Wyniki badania 2015: Szczecin na tle pozostałych polskich metropolii	4
---	---

Szczecin

Najważniejsze wnioski i rekomendacje	11
--------------------------------------	----

1. Ludzie	13
-----------	----

2. Jakość Życia	16
-----------------	----

3. Wizerunek	20
--------------	----

4. Instytucje	23
---------------	----

5. Infrastruktura	26
-------------------	----

6. Finanse	29
------------	----

7. Inwestycje	32
---------------	----

Wprowadzenie

Można zaryzykować twierdzenie, że miniona dekada stanowiła okres najbardziej burzliwego rozwoju polskich miast w całej ich nowoczesnej historii.

Przemianom gospodarczym i społecznym towarzyszyły radykalne zmiany w zakresie jakości życia, infrastruktury, funkcjonowania instytucji publicznych, aktywności miast jako centrów życia kulturalnego. Polskie metropolie znalazły się w awangardzie zachodzących w kraju przemian, korzystając z sukcesów transformacji gospodarczej i szans tworzonych przez procesy integracji europejskiej.

Obecny Raport stanowi trzecią z kolei, dokonaną przez PwC ocenę szans i wyzwań rozwojowych stojących przed polskimi metropoliami. Poprzednie dwa raporty zostały przedstawione w latach 2007 i 2011, wzbudzając powszechne zainteresowanie i stanowiąc zachętę dla pogłębionej dyskusji na temat strategii rozwojowej. Europa potrzebuje silnych miast i regionów, w których dobrze się żyje – to stwierdzenie, stanowiące myśl przewodnią „Karty Lipskiej” przyjętej przez Unię Europejską w roku 2007, może stanowić motto dla wszystkich tych opracowań.

Staraliśmy się w nich oszacować wielkość kapitału rozwojowego, jakim dysponują polskie miasta. Zgodnie z metodyką opracowaną przez PwC, kapitał ten rozbiliśmy na siedem składowych (nazywanych „siedmioma kapitałami” i odnoszących się do poszczególnych obszarów rozwoju), których poziom szacowaliśmy osobno, na podstawie szeregu wyselekcjonowanych wskaźników. Choć dobór wskaźników ulega pewnym zmianom, wraz ze zmieniającą się rzeczywistością, udało nam się zachować rozsądny stopień porównywalności pomiaru kapitałów między poszczególnymi opracowaniami. Rozszerza się również lista objętych badaniem miast: z 7 w roku 2007, poprzez 11 w roku 2011, do 12 w obecnym Raporcie, analizującym sytuację wszystkich miast należących do Unii Metropolii Polskich.

Zachęcamy do lektury, refleksji i wspólnej dyskusji.

Dionizy Smoleń

Lider Zespołu ds. Sektora
Publicznego PwC

Witold M. Orłowski

Główny Doradca Ekonomiczny PwC

W analizie potencjału rozwojowego polskich miast posługujemy się pojęciem 7 kapitałów, z których każdy jest ważny dla rozwoju metropolii. Miasto o wysokim potencjale rozwojowym, to miasto posiadające dobrze i równomiernie rozwinięte wszystkie 7 kapitałów.

Metodyka

Siedem kapitałów rozwojowych

Celem raportu jest określenie kapitałów rozwojowych, którymi dysponują obecnie polskie metropolie. Tylko właściwa analiza i ocena najważniejszych mocnych i słabych stron miasta, wsparta klarowną strategią i właściwymi priorytetami wykorzystania dostępnych środków rozwojowych, pozwoli na prawdziwy sukces w przeobrażaniu polskich miast w kwitnące europejskie metropolie.

Pomiar potencjału rozwojowego polskich miast odbywa się na podstawie metodyki opracowanej przez PwC i stosowanej do oceny sytuacji metropolii. Bazuje ona na przekonaniu, że dla harmonijnego rozwoju niezbędne jest jednocześnie posiadanie szeregu różnorodnych zasobów, umownie nazwanych kapitałami miasta.

We współczesnej ekonomii słowo „kapitał” rozumie się bardzo szeroko – dotyczy nie tylko pieniędzy, budynków i maszyn, ale i kwalifikacji ludzi (kapitał ludzki), umiejętności współdziałania (kapitał społeczny), wiedzy i doświadczenia. Najogólniej mówiąc, przez kapitał rozumiemy wszelkie zasoby niezbędne do rozwoju: finansowe, rzeczowe, ludzkie, a nawet takie, które istnieją w sferze odczuć (np. kapitał wizerunku). Wspólną cechą kapitałów jest to, że aby je rozwijać trzeba umiejętnie przez lata inwestować.

W analizie potencjału rozwojowego polskich miast posługujemy się pojęciem 7 kapitałów, z których każdy jest ważny dla rozwoju metropolii. Miasto o wysokim potencjale rozwojowym, to miasto posiadające dobrze i równomiernie

rozwinięte wszystkie 7 kapitałów. Jeśli któregoś z kapitałów brakuje, stanowi to wyzwanie dla metropolii – i wskazuje pożądany kierunek strategicznych działań.

Wszystkie wskaźniki, łączne i cząstkowe, zostały zdefiniowane i wyliczone w taki sposób, że wartość wyższa oznacza większą wartość kapitału, a średnia dla 12 badanych miast wynosi 100.

Raport bazuje na pomiarze porównywalnych danych, dostępnych w maju 2015. Generalnie dane pochodzą z lat 2013-14, a autorzy raportu dołożyli starań w celu uwzględnienia najświeższych możliwych danych, dostępnych dla wszystkich 12 porównywanych miast.

Jak czytać wykres radarowy?

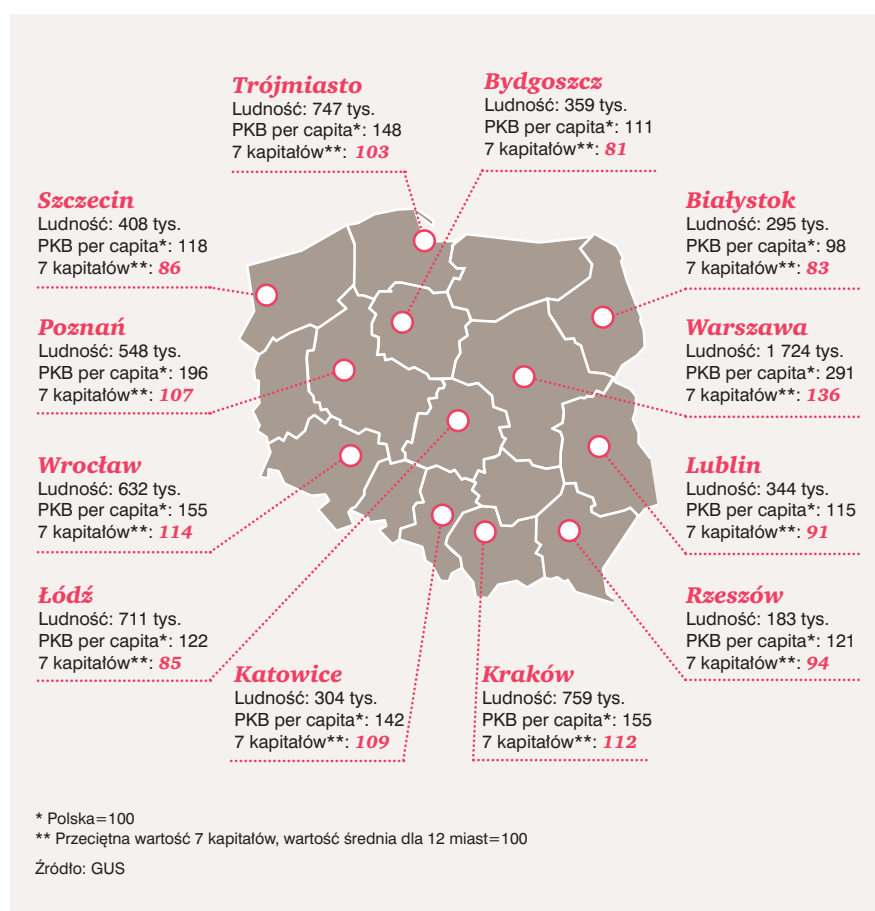
Przy prezentacji 7 kapitałów posługujemy się wykresami radarowymi, pozwalającymi mierzyć sytuację miasta w kilku obszarach lub podobszarach wchodzących jednocześnie w skład kapitału: im więcej obszarów, tym więcej osi, na których odkładamy wartości wskaźników charakteryzujących sytuację miasta. Połączone punkty na osiach tworzą figurę – trójkąt, czworokąt lub pięciokąt (ile osi, tyle wierzchołków ma figura).

Na wykresach pokazano kształtowanie się kapitału analizowanego miasta (obszar zaznaczony na czerwono) oraz kształtowanie się kapitałów wszystkich 12 wielkich miast Polski (obszar zaznaczony na szaro – minimalne i maksymalne wskaźniki danego rodzaju kapitału).

Analizując wykres powinniśmy zwrócić uwagę na:

- **Wielkość zakreślonego obszaru** – im obszar większy, tym wyższy poziom kapitału.
- **Kształt figury** – im bardziej proporcjonalny, tym bardziej zrównoważony rozwój poszczególnych mierzonych kapitałów. „Wyciągnięcie” figury w którąkolwiek ze stron sugeruje, że w danej dziedzinie kapitał jest bardziej rozwinięty od średniej, „cofnięcie” któregoś z wierzchołków – że jego rozwój jest tu niedostateczny.

Podstawowe dane o polskich metropoliach

Dane dotyczące ludności z końca 2013, PKB na głowę mieszkańca z 2012 roku (najświeższe dostępne dane GUS i szacunki PwC) oraz przeciętna wartość 7 kapitałów w roku 2014.

Miniona dekada była okresem dużego sukcesu rozwojowego polskich metropolii. Było to wynikiem pomyślnego rozwoju gospodarczego Polski, odnotowującej (obok Słowacji) najwyższe tempo wzrostu PKB w Unii Europejskiej.

Wyniki badania 2015: Szczecin na tle pozostałych polskich metropolii

Polskie metropolie i obszary metropolitalne stanowią najważniejszą, z gospodarczego punktu widzenia, część kraju.

W 12 miastach objętych badaniem mieszka 7,5 miliona osób, czyli 19% całej ludności kraju, wytwarzając 34% całkowitego PKB. Jednak w 12 obszarach metropolitalnych powstałych wokół tych miast, mieszka 15,7 miliona osób, czyli 41% całej ludności, wytwarzając aż 54% całkowitego PKB Polski. Metropolie są nie tylko centrum życia gospodarczego, ale również – a może przede wszystkim – centrami kulturowymi, ośrodkami największej aktywności naukowej, artystycznej, edukacyjnej.

Sukces metropolii jest kluczową determinantą sukcesu całego regionu.

Miniona dekada była okresem sukcesu rozwojowego polskich metropolii. Było to wynikiem pomyślnego rozwoju gospodarczego Polski, odnotowującej (obok Słowacji) najwyższe tempo wzrostu PKB w Unii Europejskiej. Przy realnym wzroście PKB w kraju o 35% w latach 2005-14, przeciętny wzrost w 12 metropoliach wyniósł 34%.

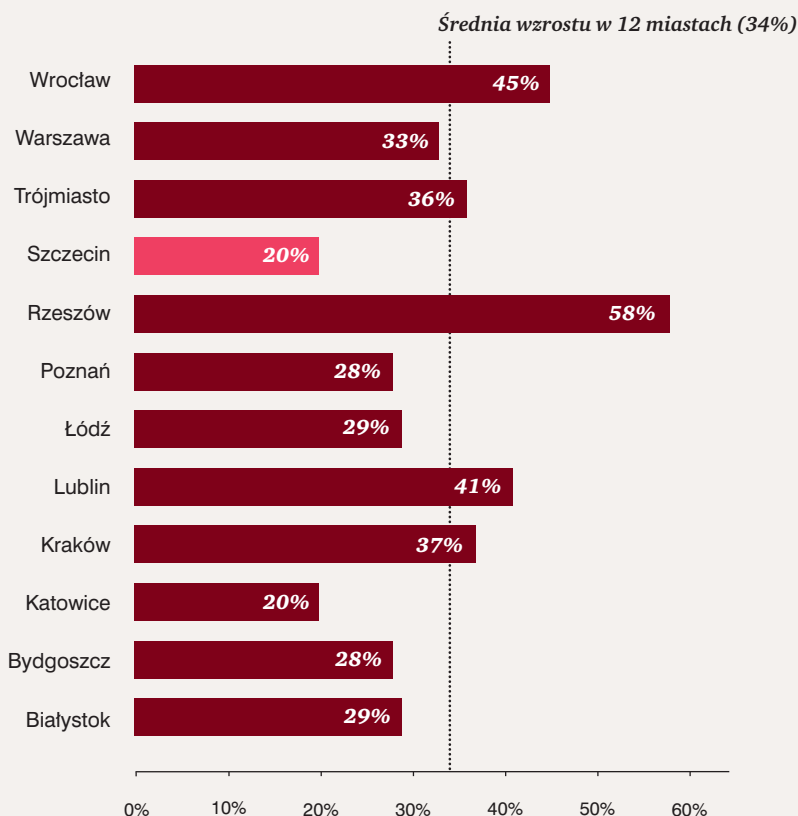
7,5 mln

osób czyli

19%

całej ludności kraju, mieszka w 12 miastach objętych badaniem

Realny wzrost PKB polskich miast, 2004-2012

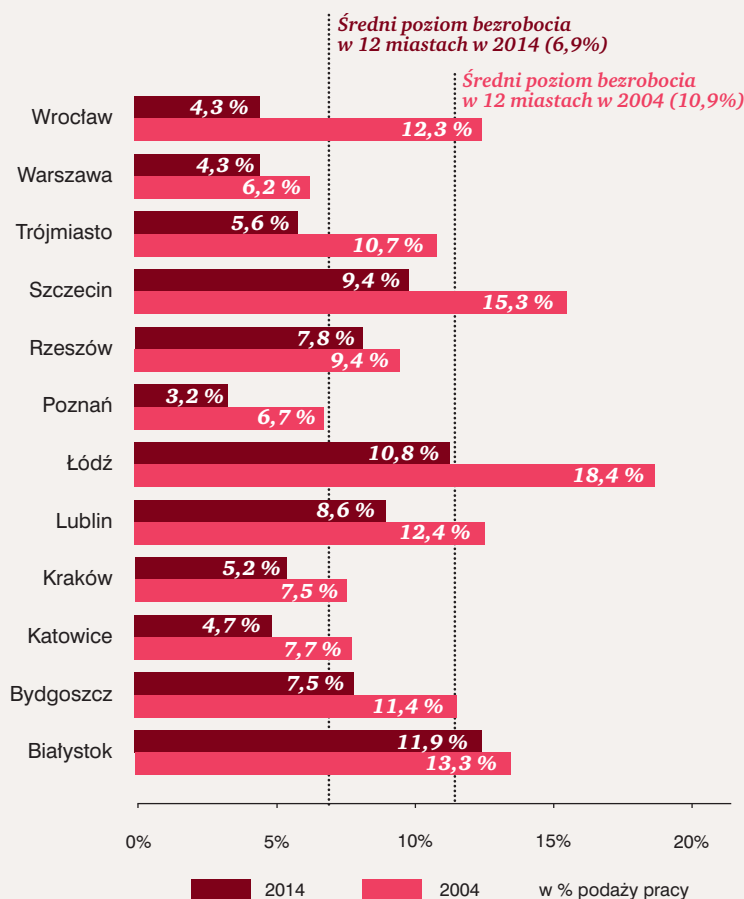

Źródło: szacunki PwC na podstawie danych GUS

Najwyższe tempo wzrostu odnotował Rzeszów (o 58%), Wrocław (45%), Lublin (41%) i Kraków (37%). Dobre wyniki uzyskane przez dwa miasta Polski wschodniej sugerują, że są one w stanie korzystać ze środków rozwojowych zarezerwowanych dla tej części kraju. Poniżej średniej kształtują się wyniki Szczecina i Katowic (wzrost o 20%). O ile w przypadku Katowic może to być stale efekt szczególnie trudnych procesów restrukturyzacyjnych na Śląsku, o tyle wynik Szczecina może oznaczać bowiem kłopoty rozwojowe samego miasta, nie wykorzystującego wciąż atutów tworzonych przez położenie geograficzne.

Sukcesy w zakresie wzrostu gospodarczego, a także obserwowane trendy demograficzne (w tym zjawiska emigracji) spowodowały w ciągu minionej dekady radykalną poprawę na rynku pracy we wszystkich badanych miastach. Przeciętna stopa bezrobocia rejestrowanego we wszystkich 12 miastach spadła z 11% w roku 2004 poniżej 7% w roku 2014. Progres była największy w kwitnym gospodarzo Wrocławiu oraz w kończącej trudny proces transformacji i zwiększającej dywersyfikację gospodarki Łodzi (w obu przypadkach spadek stopy bezrobocia o 8 punktów procentowych).

Stopa bezrobocia w polskich miastach, 2004-2014

Źródło: GUS

W końcu roku 2014 bezrobocie rejestrowane utrzymywało się na wysokim poziomie (ponad 6%) w 3 metropoliach Polski wschodniej, Łodzi, Szczecinie i Bydgoszczy. Mimo dynamicznego spadku w ciągu ostatnich 10 lat, jest to nadal oznaką poważnych wyzwań rozwojowych w tych miastach. W przypadku pozostałych 6 metropolii odnotowane rejestrowane bezrobocie poniżej 6% oznaczało, że w praktyce rynek pracy był zbilansowany, a niekiedy być może występowało zjawisko nadwyżkowego popytu na pracę.

Przeciętna stopa bezrobocia rejestrowanego we wszystkich 12 miastach w 2004 roku wynosiła

11%

w roku 2014 spadła poniżej

7%

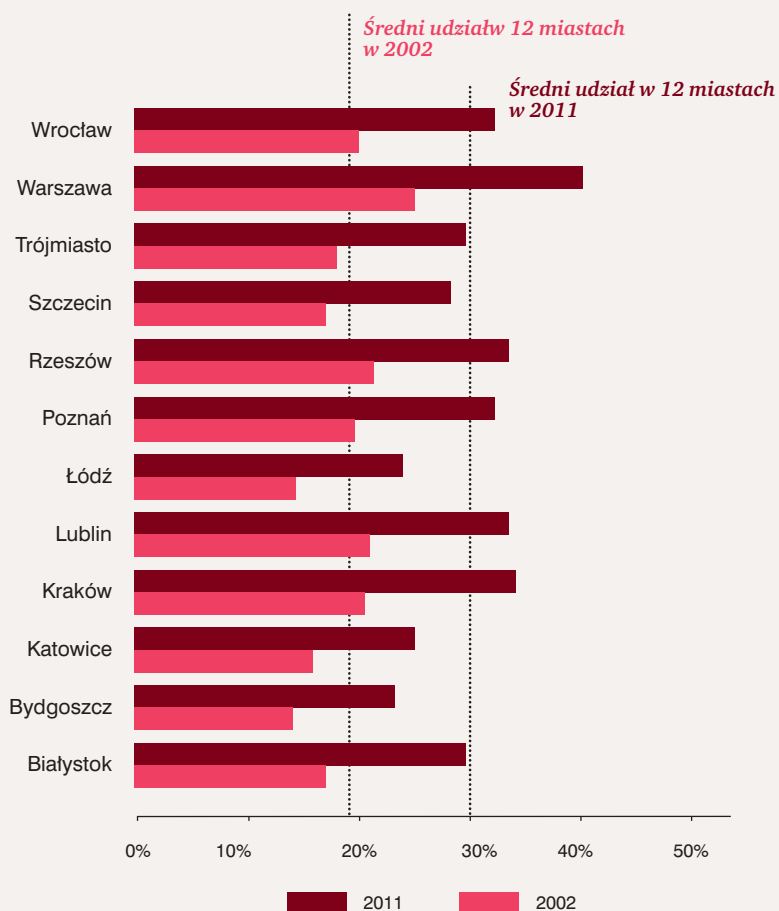
Głównym czynnikiem długookresowych zmian była niewątpliwie poprawa najcenniejszego z kapitałów rozwojowych polskich miast – kapitału ludzkiego i społecznego. W ciągu dekady 2002-11 (wyznaczonej przez kolejne spisy powszechne ludności przeprowadzone przez GUS), przeciętny odsetek osób z wyższym wykształceniem wśród ludności powyżej 17 lat wzrósł we wszystkich 12 miastach z 19% do 30%, przy czym największy wzrost tego wskaźnika odnotowała Warszawa i Kraków (po 14%), a listę zamykają Łódź, Katowice i Bydgoszcz (po 9%).

W roku 2011 najwyższym odsetkiem osób z wyższym wykształceniem szczyliła się Warszawa (40%), a za nią Kraków, Wrocław, Poznań, Lublin i Rzeszów (33-34%). Najmniej korzystnie – spośród badanych miast – sytuacja przedstawiała się pod tym względem w Łodzi, Bydgoszczy i Katowicach (23-25%), choć biorąc pod uwagę początek badań miasta te odnotowały znaczącą poprawę.

40%

wynosił odsetek osób z wyższym wykształceniem w Warszawie w 2011 roku

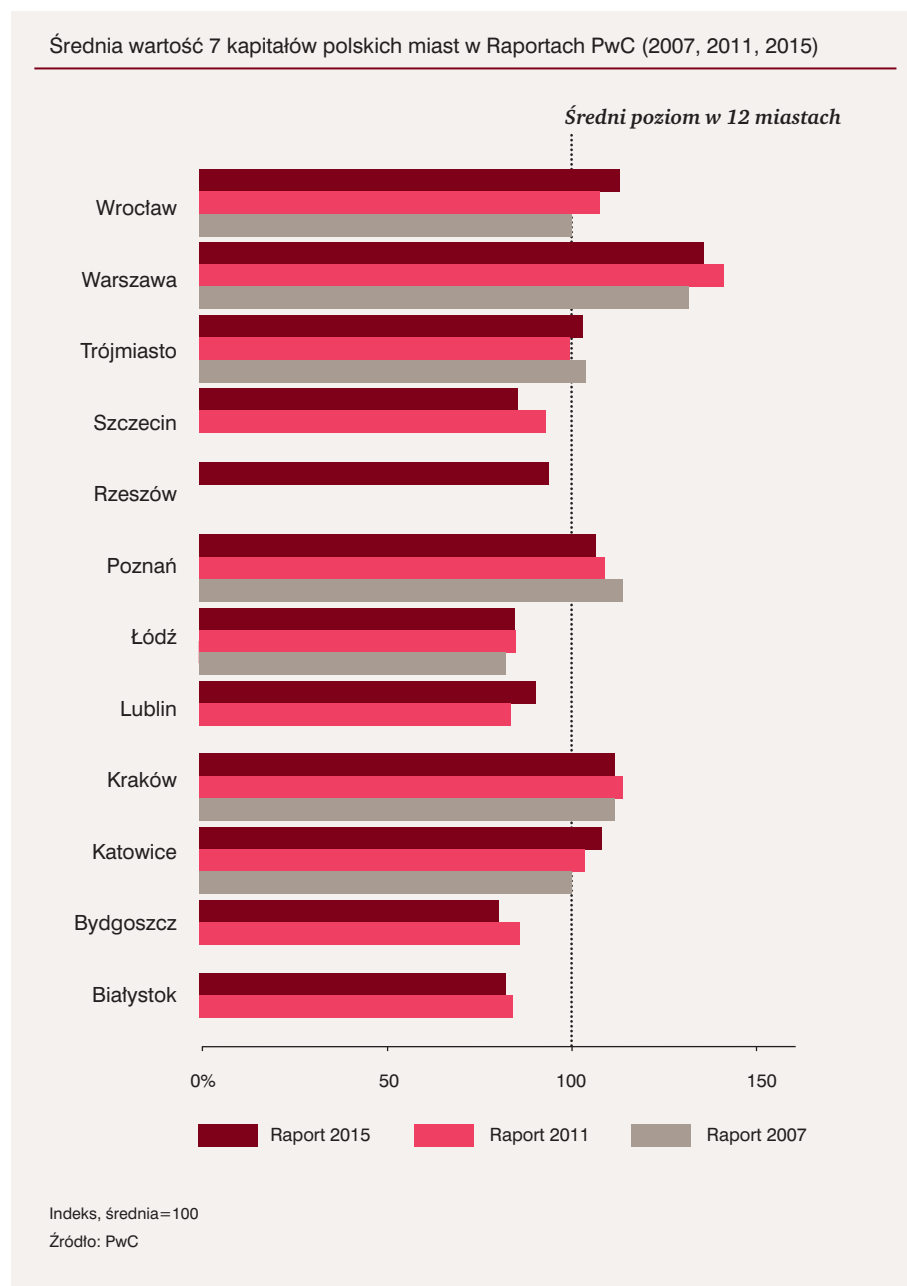
Udział osób z wyższym wykształceniem w polskich miastach, 2002-2011

Najwyższym przeciętnym poziomem 7 kapitałów dysponuje dziś Warszawa (135% średniego poziomu), Wrocław i Kraków (112-114%), Katowice i Poznań (107-109%) oraz Trójmiasto (103%).

Kapitał ludzki i społeczny jest tylko jednym z 7 kapitałów, które mierzymy w 12 polskich metropoliach. Choć rozwój każdego z nich należy analizować odrębnie, wskaźnik średniego poziomu rozwoju 7 kapitałów, oraz jego zmiany w czasie, mogą dać pewne pojęcie o dynamice zachodzących przemian.

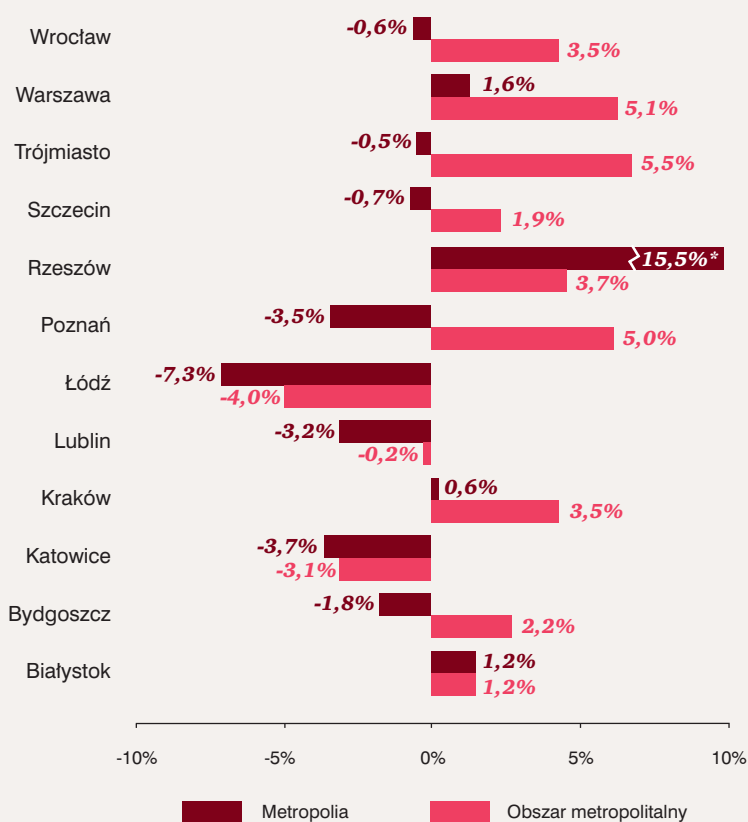
Nie ma wątpliwości, że w odniesieniu do wszystkich badanych miast mieliśmy do czynienia ze wzrostem 7 kapitałów. Jednak nie był on we wszystkich metropoliach równie dynamiczny. W ciągu minionej dekady kapitały rosły zdecydowanie szybciej niż przeciętnie w przypadku Wrocławia i Katowic (w krótszym okresie 4 lat, dla którego mamy porównywalne dane, również w Lublinie). W Warszawie, Krakowie, Łodzi i Trójmieście wzrost kapitału był bliski średniemu (w krótszym okresie również w Białymstoku). Wzrost kapitałów nieco wolniejszy od przeciętnego odnotował Poznań (w krótszym okresie również Szczecin i Bydgoszcz). Najwyższym przeciętnym poziomem 7 kapitałów dysponuje dziś Warszawa (135% średniego poziomu), Wrocław i Kraków (112-114%), Katowice i Poznań (107-109%) oraz Trójmiasto (103%). Poniżej średniej lokuje się przeciętny poziom 7 kapitałów w Rzeszowie i Lublinie (91-94%), Łodzi i Szczecinie (85-86%), a także w Białymstoku i Bydgoszczy (81-83%).

W ostatecznym rozrachunku, jednym z najważniejszych wskaźników określających relatywne powodzenie polskich metropolii w ciągu minionej dekady są zmiany ludności zaobserwowane na całym obszarze metropolitalnym, będące wynikiem zarówno zmian demograficznych, jak zjawisk migracyjnych. Wzrost ludności obszaru metropolitalnego oznacza generalnie duży sukces rozwojowy, spadek – niepożądaną kumulację nierozwiązanych wciąż problemów. Charakterystycznym zjawiskiem było przy tym w większości przypadków zmniejszenie ludności samego miasta, któremu towarzyszył wzrost ludności na obszarach otaczających. Wyjątkami od tej reguły były tylko Warszawa i Kraków, gdzie wzrosła zarówno ludność miasta, jak obszarów otaczających. Wzrost populacji Rzeszowa i Białegostoku wynikał głównie z rozszerzenia granic obu miast.

Największy wzrost liczby ludności nastąpił na obszarach metropolitalnych Trójmiasta, Warszawy i Poznania (wzrost o 5%), a także Wrocławia, Krakowa i Rzeszowa (wzrost o 3,5%). Wolniejszy wzrost wystąpił na obszarach metropolitalnych Bydgoszczy, Szczecina i Białegostoku (wzrost o 1-2%). Ludność obszaru metropolitalnego Lublina nie uległa zmianie, natomiast znaczący spadek nastąpił w obszarach metropolitalnych Katowic i Łodzi (spadek o 3-4%).

Zmiany liczby ludności w polskich obszarach metropolitalnych, 2004-2013

* Wzrost wynikał głównie z rozszerzenia obszaru miasta

Źródło: GUS

5%

to największy wzrost liczby ludności, który wystąpił na obszarach metropolitalnych Trójmiasta, Warszawy i Poznania

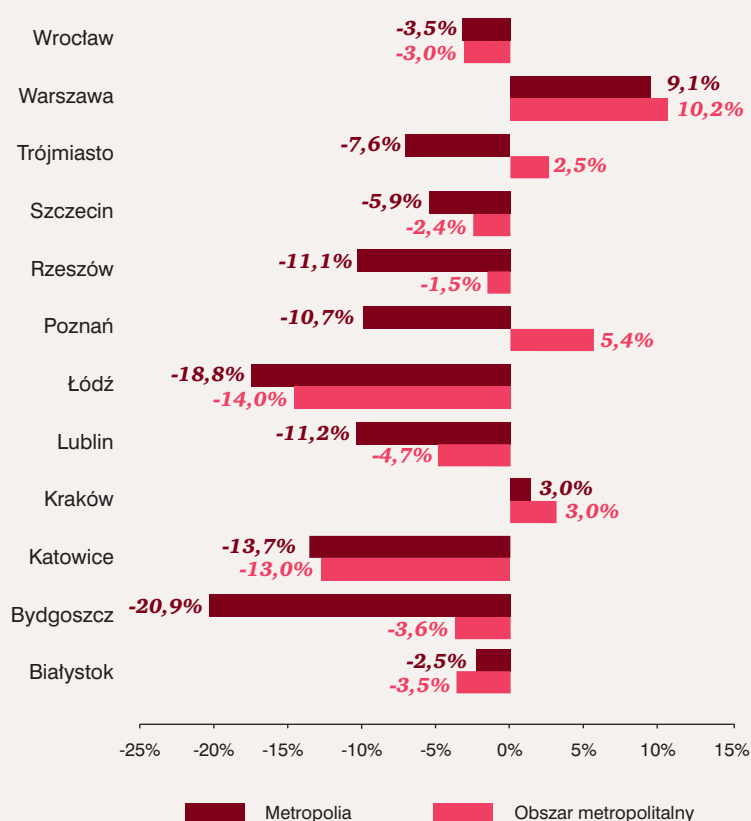
Zgodnie z prognozą GUS, do roku 2035 wzrost ludności nastąpi jedynie w Warszawie (wzrost o 9%) oraz nieznacznie zwiększającą populację Krakowie.

Daleko większe znaczenie ma jednak prognoza ludności GUS na najbliższe 20 lat, wynikająca z analizy obecnej struktury demograficznej i obserwowanych trendów w zakresie migracji. Zgodnie z tą prognozą, do roku 2035 wzrost ludności nastąpi jedynie w Warszawie (wzrost o 9%) oraz nieznacznie zwiększającą populację Krakowie. W pozostałych polskich metropoliach populacja zmniejszy się, a największy spadek oczekiwany jest w Bydgoszczy i Łodzi (spadek po ok. 20%). Spadek liczby ludności metropolii skompensowany będzie w pełni wzrostem liczby ludności obszarów otaczających jedynie w przypadku Poznania i Trójmiasta.

W efekcie tego, do roku 2035 zwiększeniu ulegnie ludność obszarów metropolitalnych Warszawy, Krakowa, Poznania i Trójmiasta, a spadnie ludność pozostałych obszarów metropolitalnych (najsilniej łódzkiego i katowickiego). Udział ludności w wieku poprodukcyjnym, według dzisiejszej definicji tego wieku, zwiększy się w polskich metropoliach z 22% do 27%. Najlepiej sytuacja będzie się pod tym względem kształtować w Warszawie i Krakowie (25%), najmniej korzystnie w Łodzi (31%).

Należy jednak dodać, że obecna prognoza GUS w nieznacznym stopniu uwzględnia możliwe kształtowanie się trendów migracyjnych, a zwłaszcza imigracji do Polski. W przypadku prawdopodobnego wyraźnego wzrostu liczby imigrantów, trendy w zakresie zmian populacji i struktury demograficznej polskich metropolii i obszarów metropolitalnych mogą ulec poprawie, zwłaszcza w przypadku metropolii które odniosą wyraźny sukces w zakresie rozwoju gospodarki i poprawy jakości życia.

Prognoza zmiany liczby ludności w polskich obszarach metropolitalnych do roku 2035

Źródło: GUS

Wyzwania na przyszłość: strategia i współpraca

Trudno porównać polskie metropolie dnia dzisiejszego nie tylko z ich obrazem sprzed ćwierć wieku, kiedy zaczynała się polska transformacja, ale nawet sprzed dekady, kiedy Polska zaczynała dopiero odczuwać pierwsze efekty członkostwa w Unii Europejskiej.

Zmiany są ogromne i wielowymiarowe, dotyczące każdej dziedziny życia miast i ich mieszkańców. Mimo to, droga do pokonania w celu zapewnienia poziomu i jakości życia na poziomie takim, jak w dobrze rozwiniętych metropoliach zachodniej Europy, pozostaje ciągle jeszcze daleka. Wysiłek, jaki muszą podjąć w tym celu w najbliższych latach polskie metropolie, jest więc nadal znaczący.

Rozwój gospodarczy, integracja europejska i przemiany zachodzące w kraju i społeczeństwie dały polskim miastom szansę na wyraźne przyspieszenie procesu akumulacji kapitału rozwojowego we wszystkich siedmiu obszarach, które uznajemy za kluczowe dla ich przyszłości.

Należy jednak pamiętać, że kapitał rozwojowy akumuluje się latami, a na efekty wzrostu zasobów kapitału w postaci zwiększenia dochodów, aktywności gospodarczej i jakości życia mieszkańców trzeba często długo czekać. Kluczowe znaczenie ma więc przyjęcie odpowiedniej, strategicznej i długookresowej perspektywy w planowaniu rozwoju miasta, bazującej na kluczowych zasobach i eliminującej główne niedostatki w zakresie 7 kapitałów. Wybór strategii, a następnie jej skuteczna realizacja wymaga umiejętnego współdziałania wszystkich instytucji zainteresowanych sukcesem rozwojowym: władz, biznesu i społeczeństwa obywatelskiego. Prawdziwy sukces osiągną tylko te metropolie, których mieszkańcy będą umieli zdobyć się na taką współpracę.

Szczecin

Najważniejsze wnioski i rekomendacje

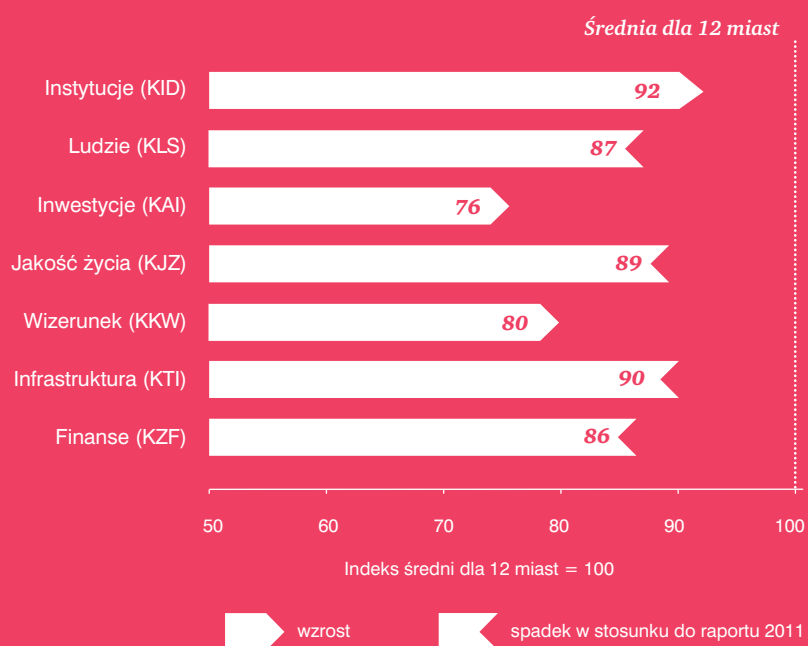
Okno na świat musi się znów szeroko otworzyć

Postrzeganie przez nas głównych wyzwań Szczecina nie zmieniło się od poprzedniego raportu. Miasto, które kiedyś było polskim oknem na świat, dziś znalazło się poza centrum wydarzeń kraju. Szczecin mimo dobrych połączeń komunikacyjnych i tradycji przedsiębiorczości nie rozwija dostatecznie tych możliwości przekuwając ich na dynamiczny rozwój ekonomiczny miasta. Co więcej Szczecin ma istotną silną stronę w postaci bliskiego położenia geograficznego przy granicy z Niemcami oraz Berlinem. Paradoksalnie, położenie, które powinno być głównym atutem miasta, może być dziś jego problemem. Potencjał rozwojowy Szczecina wymaga radykalnej poprawy. Na krótką metę, kluczowe znaczenie ma poprawa wizerunku

i zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta (w obu tych kluczowych dziedzinach można zaobserwować w ostatnich latach wyraźny postęp, lecz jest on wciąż niewystarczający w stosunku do wyzwań), co powinno zaowocować przyspieszeniem wzrostu PKB i spadkiem bezrobocia. Miasto powinno w większym stopniu wykorzystywać swoje unikalne położenie zarówno dla rozwoju turystyki, jak biznesu. Dla Szczecina (oraz dla polsko-niemieckiego obszaru połączeń) szczególne szanse rozwojowe stwarza istniejący korytarz transportowy Bałtyk-Adriatyk: Świnoujście – Szczecin – Poznań – Wrocław (transport kolejowy) oraz Świnoujście – Szczecin – Gorzów Wielkopolski – Zielona Góra – Legnica – Wrocław (transport drogowy). Korytarze sieci bazowej Bałtyk-Adriatyk,

Scandynawia-Morze Śródziemne mają tworzyć wydajne połączenia portów w Szczecinie, Świnoujściu i Rostocku.

W dłuższym okresie najważniejsze są jednak działania służące poprawie kapitału ludzkiego, a przede wszystkim intensywne działania na rzecz poprawy stanu edukacji (zwłaszcza na poziomie akademickim, choć jest to szczególnie utrudnione ponieważ władze miasta nie mają bezpośredniego wpływu na ośrodki akademickie). Miasto powinno również podjąć bardziej zdecydowane działania na rzecz lepszego wykorzystania posiadanych atutów dla wyraźnej poprawy jakości życia. Tylko w ten sposób można doprowadzić do długookresowej poprawy w zakresie demografii i posiadanych zasobów ludzkich.

Najmocniejsze strony miasta:

- Potencjał wynikający z atrakcyjnego położenia
- Aktywność społeczna i prorynkowe nastawienie mieszkańców
- Dobrze zarządzane finanse miasta
- Wysoka jakość powietrza miejskiego i wysoka liczba terenów zielonych
- Aktywność instytucji pozarządowych

Główne problemy do rozwiązania:

- Poprawa warunków do inwestowania
- Poprawa jakości edukacji, zwłaszcza uniwersyteckiej
- Poprawa wizerunku miasta

Ludzie są najważniejszym i najcenniejszym zasobem, określającym szanse rozwojowe miasta.

Ludzie

Dlaczego mierzymy Kapitał Ludzki i Społeczny?

Ludzie są najważniejszym i najcenniejszym zasobem, określającym szanse rozwojowe miasta. We współczesnym świecie można kupić niemal wszystko: wynająć firmę reklamową, która dokona promocji miasta, znaleźć inwestorów, którzy wyłożą pieniądze na rozwój infrastruktury, zbudować sprawną administrację i system internetowej obsługi mieszkańców miasta. Ale nic nie zastąpi ludzi: ich kwalifikacji, zapału do pracy, aktywności w działalności gospodarczej i społecznej. Na dłuższą metę to właśnie ludzie – a szerzej mówiąc, Kapitał Ludzki i Społeczny, czyli zespół cech określających wartość posiadanych zasobów ludzkich – decydują o rozwoju ekonomicznym i o sukcesie miasta.

Wartość zasobów ludzkich zależy od wielu czynników. Na część z nich możemy wpływać w niewielkim stopniu (np. na strukturę demograficzną). Nie można również zmusić ludzi do działalności gospodarczej i społecznej – choć można starać się do niej zachęcać i ułatwiać wszelkie inicjatywy w tym zakresie. Ale w niektórych dziedzinach – np. edukacji albo rynku pracy – możliwości aktywnych działań ze strony władz miejskich są całkiem spore.

Definicja Kapitału Ludzkiego i Społecznego (KLS)

Kapitał Ludzki i Społeczny oznacza syntetyczną miarę wartości zasobów ludzkich, którymi dysponuje miasto. Za najważniejsze dla potrzeb pomyślnego rozwoju uznajemy pięć cech: demografię, wykształcenie, nastawienie mieszkańców do gospodarki rynkowej, funkcjonowanie na rynku pracy oraz aktywność społeczeństwa obywatelskiego.

KLS: sytuacja demograficzna

Sytuacja demograficzna miasta określona jest w pierwszej kolejności przez strukturę wieku oraz przez liczbę rodzących się dzieci. Zgodnie z przyjętą metodyką, podstawowe wskaźniki użyte do pomiaru KLS w zakresie demografii to: wskaźnik obciążenia demograficznego, udział osób starszych w ludności miasta oraz liczba urodzin dzieci na 1000 mieszkańców.

Sytuacja demograficzna Szczecina jest poniżej średniej dla badanych 12 największych metropolii. Choć odsetek osób w wieku poprodukcyjnym i wskaźnik obciążenia demograficznego kształtują się lepiej od średniej wśród 12 badanych miast, mniej zadowalająco jest ze współczynnikiem urodzeń.

Przy średnim poziomie KLS w zakresie demografii dla 12 porównywanych miast równym 100, KLS w Szczecinie w tym zakresie szacujemy na poziomie 96,5.

KLS: wykształcenie

We współczesnej gospodarce o jakości zasobów ludzkich decydują w znacznej mierze kwalifikacje. Pomiar wymaga więc dokonania analizy przeciętnego poziomu wykształcenia mieszkańców: im lepsze wykształcenie, tym bardziej atrakcyjnym miejscem staje się miasto do inwestowania i prowadzenia działalności.

W naszej metodyki, podstawowe wskaźniki użyte do pomiaru KLS w zakresie wykształcenia to odsetek osób z wykształceniem wyższym i średnim, liczba studentów szkół wyższych przypadających na 1000 mieszkańców oraz wskaźnik czytelnictwa gazet (procent ludności regularnie czytających jeden z 3 głównych dzienników ogólnokrajowych).

Sytuacja Szczecina w zakresie wykształcenia ludności jest poniżej średniej obserwowanej dla porównywanych 12 miast. Poniżej średniej są zarówno wyniki w zakresie poziomu wykształcenia, jak liczba młodzieży w szkołach wyższych.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KLS Szczecina w zakresie wykształcenia jest wyższa od Łodzi i Bydgoszczy i wynosi 86,6.

Ludzie

KLS: stosunek do gospodarki rynkowej

Na perspektywy rozwoju wpływa też stosunek mieszkańców miasta do gospodarki rynkowej – tam, gdzie ludzie bardziej akceptują reguły rynku, łatwiej się też do niego dostosowują, są bardziej aktywni i odnoszą większe sukcesy gospodarcze.

Wskaźnikiem użytym do pomiaru KLS w tym zakresie jest zarejestrowany odsetek osób prowadzących działalność gospodarczą.

KLS: rynek pracy

Sytuacja na rynku pracy, z punktu widzenia kapitału ludzkiego, to przede wszystkim dostępność pracowników o poszukiwanych przez pracodawców kwalifikacjach. W mieście o wysokim kapitale ludzkim powinniśmy obserwować niską stopę bezrobocia.

KLS w zakresie rynku pracy mierzymy analizując stopę bezrobocia – ogólną oraz wyliczoną jedynie dla młodzieży.

KLS: aktywność społeczeństwa obywatelskiego

Wysoka aktywność społeczeństwa obywatelskiego oznacza, że w mieście istnieje duży kapitał społeczny – ludzie są gotowi do działań we wspólnym interesie.

KLS w zakresie aktywności społeczeństwa obywatelskiego mierzymy poprzez ilość zgłoszonych projektów do budżetu partycypacyjnego w przeliczeniu na liczbę mieszkańców oraz średnią frekwencję wyborczą (wybory parlamentarne 2011, wybory prezydenckie 2010, europejskie i samorządowe 2014).

Sytuacja w tym zakresie jest w Szczecinie bardzo dobra. Odsetek osób prowadzących działalność gospodarczą przewyższa znacznie średnią i należy do najwyższych w kraju.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KLS Szczecina w zakresie postaw prorynkowych wyliczamy na wysokim poziomie 108,5.

Sytuację na rynku pracy Szczecina należy uznać za wymagającą poprawy w porównaniu do pozostałych miast. Stopa bezrobocia jest powyżej średniej wśród analizowanych metropolii, a zjawisko bezrobocia dotyka zwłaszcza młodzież.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KLS w Szczecinie w tym zakresie wyliczamy na poziomie 72,6.

Aktywność społeczeństwa obywatelskiego w Szczecinie, mierzona zarówno obserwowaną w Internecie aktywnością organizacji pozarządowych, jak i przeciętną frekwencją w wyborach, jest poniżej średniej dla 12 największych metropolii.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KLS w Szczecinie w tym zakresie wyliczamy na poziomie 72,6.

Ludzie – Podsumowanie

Kapitał Ludzki i Społeczny Szczecina: pomiar łączny

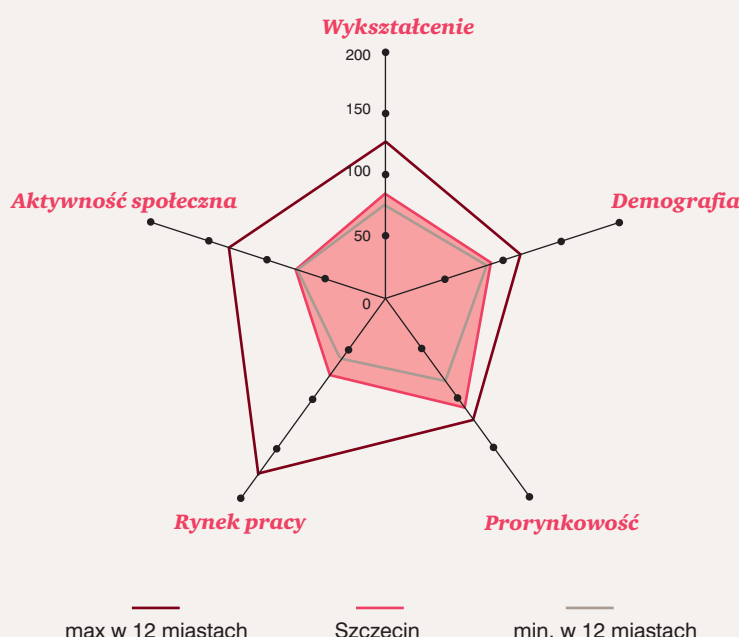
Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, łączny Kapitał Ludzki i Społeczny Szczecina szacujemy na 87,4.

Ponieważ kapitał ludzki ma fundamentalne znaczenie dla rozwoju, jeśli Szczecin ma ambicje w pełni wykorzystać swoje szanse rozwojowe, musi podjąć bardziej aktywne działania w tej dziedzinie. W porównaniu z innymi wielkimi miastami Polski, KLS Szczecina należy uznać za wyzwanie. Silną stroną miasta jest prorynkowe nastawienie, duch przedsiębiorczości które jest odzwierciedlone w wysokim wskaźniku osób prowadzących działalność gospodarczą. Szczecin charakteryzuje się również wysokim odsetkiem osób w wieku produkcyjnym oraz korzystnym wskaźnikiem obciążenia demograficznego.

Istotnym wskaźnikiem jest natomiast niska stopa urodzeń. Szczecin potrzebuje też szczególnie intensywnych działań w dziedzinie wykształcenia ludności oraz wspierania różnych form aktywności społeczeństwa obywatelskiego. Priorytetem strategii rozwoju miasta powinno być wzmocnienie działań w obszarze rynku pracy oraz zapewnienie większej podaży dobrze wykwalifikowanych pracowników – co może przyciągnąć do miasta kolejnych inwestorów. To proces trudny, ale potencjał miasta jest ogromny.

Pozytywne zmiany w tym zakresie już są dostrzegalne jak np. utworzenie nowego zakładu produkcyjnego fundamentów pod elektrownie morskie na bazie m.in. dawnego majątku morskiej stoczni remontowej „Gryfia”.

Ludzie – Szczecin

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, łączny Kapitał Ludzki i Społeczny Szczecina szacujemy na

87,4

Kapitał Jakości Życia w znacznej mierze determinuje ocenę, w jakim stopniu miasto stanowi dobre miejsce do życia i pracy.

Jakość Życia

Dlaczego mierzymy Kapitał Jakości Życia?

Miasto, które chce odnieść długookresowy sukces gospodarczy, musi umieć stworzyć swoim mieszkańcom dobre warunki życia. Wysoka jakość życia w mieście powoduje, że ludzie chętnie decydują się tu właśnie mieszkać i pracować, poszukiwani specjaliści odrzucają oferty przeniesienia się do innych ośrodków krajowych lub zagranicznych, a inwestorzy chętniej podejmują decyzję o ulokowaniu to swojej działalności. Wysoka jakość życia oznacza również dumę i zadowolenie ze swojego miasta, podczas gdy niska jakość życia rodzi rozczarowanie i frustrację.

Na ocenę jakości życia w mieście składa się wiele czynników. Ważną rolę odgrywa stan środowiska naturalnego, istotna jest także dostępność wysokiej jakości usług medycznych i edukacyjnych, na które mogą liczyć mieszkańcy. Ogromne znaczenie ma poczucie bezpieczeństwa – w mieście, w którym go brakuje, nawet najwspanialsze centra rozrywkowe i najlepsze usługi nie są w stanie spowodować, by mieszkańcy i goście czuli się naprawdę dobrze.

Definicja Kapitału Jakości Życia (KJZ)

Kapitał Jakości Życia w znacznej mierze determinuje ocenę, w jakim stopniu miasto stanowi dobre miejsce do życia i pracy. Przy pomiarze KJZ bierzemy pod uwagę pięć aspektów jakości życia: stan środowiska naturalnego, poziom usług medycznych, poziom usług edukacyjnych, odczucie bezpieczeństwa oraz nowo dodany wskaźnik uciążliwości ruchu drogowego.

KJZ: stan środowiska naturalnego

Miasta o dobrym stanie środowiska naturalnego dają swoim mieszkańcom daleko większe poczucie komfortu i zadowolenia z życia niż miasta zatrute. Trzeba jednak pamiętać, że w dziedzinie ekologii – jak w wielu innych – obiegowe sądy są często trudne do zwalczenia, a spektakularne porażki lub sukcesy (np. pojawienie się niewidzianych od lat gatunków ptaków lub ryb) robią często większe wrażenie od rzeczywistych pomiarów stopnia zanieczyszczenia środowiska.

Wybrane wskaźniki, których używamy do pomiaru KJZ w zakresie stanu środowiska naturalnego, to: pomiar zanieczyszczenia powietrza (indeks emisji różnego typu zanieczyszczeń gazowych i pyłowych) oraz procent oczyszczanych ścieków.

Pod względem stanu środowiska naturalnego sytuacja Szczecina jest obok Rzeszowa najlepsza ze wszystkich badanych miast i plasuje się wysoko ponad średnią.

Do atutów należy jeden z najniższych wskaźników zagęszczenia ruchu samochodów, a także niewielka odległość od Bałtyku. Ze względu na upadek uciążliwego przemysłu, Szczecin cechuje również najniższy wskaźnik emisji pyłów i zanieczyszczeń gazowych na km².

Przy średnim poziomie KJZ w zakresie stanu środowiska naturalnego dla 12 miast równym 100, KJZ w Szczecinie w tym zakresie szacujemy na poziomie 123,7.

Jakość Życia

KJZ: jakość opieki zdrowotnej

Dostępność odpowiedniej jakości usług medycznych jest jednym z czynników które w największym stopniu rzutują na ocenę warunków życia w mieście. Przy generalnych problemach, które mają w tym zakresie wszystkie miasta Polski, sytuacja poszczególnych metropolii jest bardzo zróżnicowana.

Podstawowe wskaźniki, które wybraliśmy do pomiaru KJZ w zakresie usług medycznych to liczba lekarzy przypadająca na 1000 mieszkańców, wskaźnik śmiertelności niemowląt, liczbę punktów zdobytych w rankingu przez placówki służby zdrowia na terenie miasta (ranking szpitali Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia i 'Rzeczpospolitej') oraz przeciętny czas oczekiwania na wizytę u specjalisty (ginekologa).

Dostępność dobrej jakości usług medycznych w Szczecinie utrzymuje się poniżej średniej dla 12 miast.

Do wyzwań należy zaliczyć stosunkowo niską liczbę lekarzy na 1000 mieszkańców, podobnie liczba punktów zdobytych w rankingu przez placówki służby zdrowia w Szczecinie. Pozytywem jest zadowalający czas oczekiwania na wizytę u specjalisty. Śmiertelność niemowląt (uważana za najbardziej syntetyczny miernik zdrowotności ludności i funkcjonowania służby zdrowia), jest wyższa od przeciętnej w 12 miastach.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KJZ w Szczecinie w zakresie opieki zdrowotnej wynosi 86,3.

KJZ: jakość edukacji

Jakość usług edukacyjnych jest często jednym z pierwszych pytań padających przy porównaniu ogólnej jakości życia w mieście. Z jednej strony dobre szkoły, do których można posłać dzieci i wysoko notowane wyższe uczelnie przyciągają nowych mieszkańców i ułatwiają decyzję o osiedleniu się – czasowo, lub na stałe (wpływa to na dostępność wysoko wykwalifikowanych pracowników). Z drugiej strony, dobra edukacja pozwala na szybszy awans cywilizacyjny i gospodarczy miasta, wpływając na sądy o perspektywach jego rozwoju.

Wskaźnikami, których używamy do pomiaru KJZ są: punkty zdobyte przez najważniejsze uczelnie miasta w rankingu wyższych uczelni (ranking 'Perspektyw'), wskaźnik zdawalności matur w roku 2014.

Wskaźniki jakości dotyczące usług edukacyjnych są w Szczecinie stanowią wyzwanie.

Ranking wyższych uczelni plasuje Szczecin poniżej poziomu średniej dla 12 największych metropolii. Wskaźnik zdawalności matur jest jednak powyżej średniej.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KJZ w Szczecinie w zakresie jakości edukacji kształtuje się na poziomie 79,1.

Jakość Życia

KJZ: odczucie bezpieczeństwa

Poczucie bezpieczeństwa ma wiele wymiarów: ważne jest zarówno fizyczne bezpieczeństwo mieszkańców (skala przestępczości i bezpieczeństwo ruchu drogowego), ochrona przed klęskami żywiołowymi i nieszczęśliwymi wypadkami, a także poczucie bezpieczeństwa w zakresie zdrowia i możliwości znalezienia pracy.

W pomiarze KJZ w zakresie odczucia bezpieczeństwa ograniczyliśmy się do sfery bezpieczeństwa fizycznego i użyliśmy jako wskaźników: liczby odnotowanych przestępstw oraz liczby kolizji i wypadków drogowych (wszystko w odniesieniu do liczby mieszkańców) oraz liczby kamer w monitoringu miejskim na kilometr kwadratowy powierzchni miasta.

Wyniki pomiaru sugerują, że Szczecin zapewnia mieszkańcom i gościom odwiedzającym miasto umiarkowany poziom odczucia bezpieczeństwa na tle innych 12 analizowanych miast.

Wskaźnik odnotowanych przestępstw dla Szczecina znajduje się na poziomie średniej. Niska wobec innych miast jest ilość kamer w monitoringu miejskim. Relatywnie wysoki jest współczynnik wypadków drogowych, nieco lepiej jest w przypadku kolizji drogowych.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KJZ w Szczecinie w zakresie bezpieczeństwa kształtuje się na poziomie 73,2.

KJZ: uciążliwość ruchu drogowego

Uciążliwość ruchu drogowego jest nowym obszarem, wprowadzonym do pomiaru w bieżącym raporcie. Długi czas spędzany w korkach oznacza zarówno wyraźne pogorszenie jakości życia, jak realne straty gospodarcze.

W pomiarze KJZ w zakresie uciążliwości ruchu drogowego użyliśmy jako wskaźników: wskaźnika uciążliwości korków (mierzonego jako wzrost czasu potrzebnego na przejazd z centrum miasta do największych dzielnic mieszkaniowych w godzinach szczytu) oraz liczby samochodów na kilometr kwadratowy.

Uciążliwość ruchu drogowego jest w Szczecinie stosunkowo znaczna, biorąc pod uwagę wielkość miasta. Zdecydowanie powyżej średniej natomiast kształtuje się przelicznik odwrótności liczby samochodów na km².

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KJZ w Szczecinie w zakresie uciążliwości ruchu drogowego kształtuje się na poziomie 83,0.

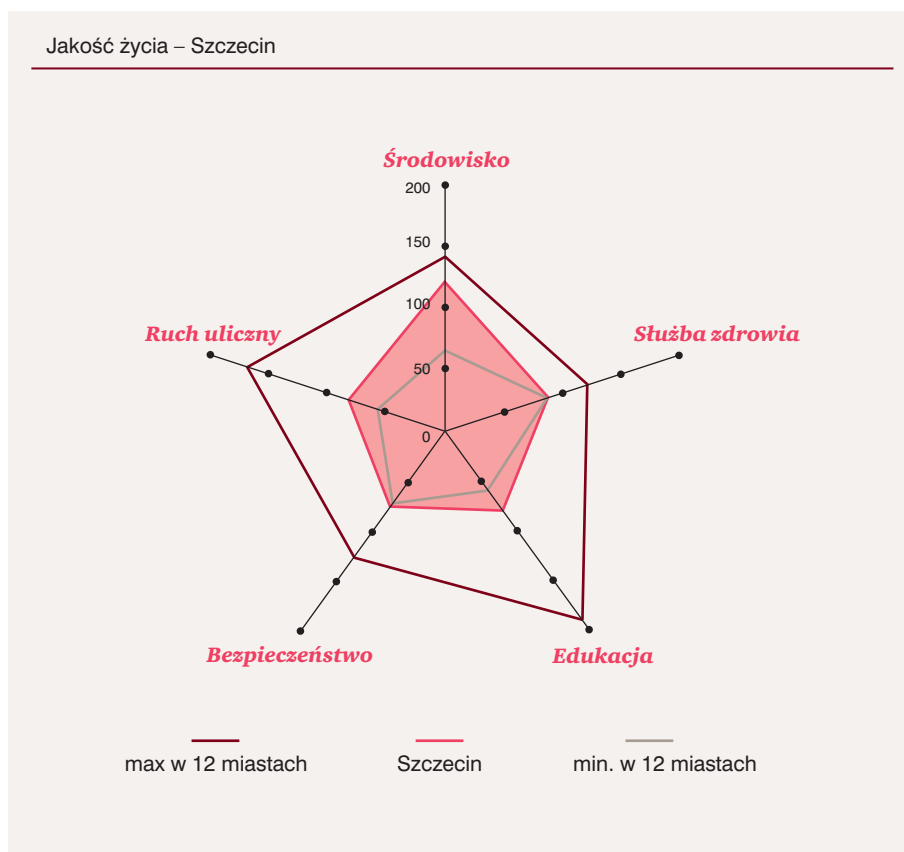
Jakość Życia – Podsumowanie

Kapitał Jakości Życia Szczecina: pomiar łączny

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Jakości Życia w Szczecinie wynosi 89,1.

Ocena KJZ Szczecina przedstawia istotne wyzwania, biorąc pod uwagę obiektywne atuty miasta. Mocną stroną jest stan środowiska naturalnego, które miasto częściowo zawdzięcza korzystnemu położeniu geograficznemu oraz tradycyjnie mniejszym rozwojem gałęzi gospodarki, mających największy negatywny wpływ na stan środowiska. Poniżej średniej są natomiast oceny Szczecina w dziedzinie dostępności opieki medycznej (choć niewątpliwą zaletą jest czas oczekiwania na wizytę u lekarza specjalisty), edukacji, bezpieczeństwa i uciążliwości ruchu. Należy stwierdzić, że miasto tylko w pewnym stopniu wykorzystuje swoje atuty, w tym zwłaszcza naturalny urok miasta nadmorskiego.

Elementami wymagającymi zdecydowanej poprawy są w pierwszej kolejności poziom edukacji (zwłaszcza uniwersyteckiej), jak również zapewnienia większego bezpieczeństwa mieszkańcom i gościom.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Jakości Życia w Szczecinie wynosi

89,1

Kapitał Kultury i Wizerunku jest miarą tego, w jaki sposób miasto jest postrzegane – zarówno przez własnych mieszkańców, jak przez osoby z zewnątrz.

Wizerunek

Dlaczego mierzymy Kapitał Kultury i Wizerunku?

We współczesnym świecie i współczesnej gospodarce, decyzje o kupnie towarów i usług podejmujemy nie tylko na podstawie ich rzeczywistych walorów, ale na podstawie naszych wyobrażeń o produkcie. Ważne jest to, co kojarzy nam się z daną marką: jej prestiż, jakość, zaufanie które do niej mamy. Z miastami jest podobnie. Obok tego, co miasto oferuje mieszkańcom i firmom, niesłychanie istotne jest to, z czym miasto się nam kojarzy, czyli jego wizerunek. Miasto o wizerunku miejsca dynamicznego, przyjaznego, interesującego, dobrego do życia, przyciągnie zarówno turystów, jak inwestorów.

Wizerunek miasta zależy od wielu czynników. Wiele znaczą obiegowe sądy i generalne wyobrażenia o mieście, które często niełatwo zmienić (zwłaszcza sądy negatywne – albo po prostu brak jakiegokolwiek rozpoznawalnego wizerunku). Ogromną rolę odgrywają także czynniki kulturowe – i to dotyczące zarówno kultury wysokiej, interesującej głównie dla elit intelektualnych, jak kultury życia codziennego, z którą spotykamy się wszyscy na każdym kroku.

Definicja Kapitału Kultury i Wizerunku (KKW)

Kapitał Kultury i Wizerunku jest miarą tego, w jaki sposób miasto jest postrzegane – zarówno przez własnych mieszkańców, jak przez osoby z zewnątrz. Przy pomiarze KKW bierzemy pod uwagę trzy cechy: generalne opinie o mieście, kulturę wysoką oraz kulturę życia codziennego.

KKW: generalny wizerunek miasta

Generalny wizerunek dotyczy zarówno ogólnej rozpoznawalności i powszechnie uznanej atrakcyjności miasta, jak postrzegania tradycyjnych walorów jego mieszkańców (np. tradycji solidności i pracowitości).

Zgodnie z naszą metodyką, podstawowe wskaźniki użyte do pomiaru KKW w zakresie generalnego wizerunku to: liczba „dobrych skojarzeń” związanych z miastem dostępna w Internecie (np. ilości stron WWW z nazwą miasta i użytym słowem „kultura”), liczba odwiedzających miasto turystów zagranicznych, ilość recenzji atrakcji turystycznych zgłaszanych w serwisie tripadvisor, obserwowana skala przedsiębiorczości.

KKW: kultura wysoka

Na wizerunek miasta w znacznej mierze składa się jego aktywność w zakresie kultury wysokiej. Choć z usług kultury wysokiej korzysta zazwyczaj stosunkowo niewielki odsetek mieszkańców i gości, to właśnie znaczące wydarzenia kulturalne najłatwiej przebijają się do opiniotwórczych mediów i kształtują obraz miasta jako miejsca interesującego, atrakcyjnego i pociągającego.

Podstawowe wskaźniki, które wybraliśmy do pomiaru KKW w zakresie kultury wysokiej, to: budżet miasta na kulturę, liczba koncertów, festiwali filmowych, teatralnych i muzyki poważnej, a także liczba uczestników największych koncertów (wszystkie wskaźniki odniesione do liczby mieszkańców).

Wizerunek Szczecina wymaga poprawy. Na tle badanych miast, Szczecin jest niedostatecznie widoczny i rozpoznawalny dla zagranicznych turystów w Internecie. Mimo to Szczecin przyciąga stosunkowo dużo turystów, co spowodowane jest po części jego korzystnym położeniem (niewielka odległość od Bałtyku) oraz bliskością granicy niemieckiej. Wysoki odsetek osób prowadzących działalność gospodarczą przyczynia się z kolei do kształtowania wizerunku Szczecina jako miasta dynamicznego i wspierającego przedsiębiorczość.

Przy średnim poziomie KKW w zakresie ogólnego wizerunku dla 12 miast równym 100, KKW w Szczecinie szacujemy na poziomie 71,0.

Wizerunek

Sytuacja Szczecina w zakresie kultury wysokiej wymaga w naszej ocenie kontynuowania dalszych prac i dalszego rozwijania tego obszaru. Budżet Szczecina przeznaczony na kulturę, w przeliczeniu na głowę mieszkańca zbliża się do średniej dla 12 analizowanych miast. Poniżej średniej lokuje się liczba wydarzeń kulturalnych, w tym zwłaszcza koncertów odbywających się w mieście (w przeliczeniu na liczbę mieszkańców).

Mimo posiadanego potencjału kulturalnego (w mieście odbywają się znaczące festiwale teatralne takie jak „Kontrapunkt”, czy „Spoiwa Kultury”), którego symbolem może być wspańska filharmonia, Szczecin pod względem kultury wysokiej nie osiąga znacznej pozycji na tle badanej próby.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KKW w Szczecinie w zakresie kultury wysokiej wynosi 73,6.

KKW: kultura życia codziennego

Większość mieszkańców i gości miasta wyraża sobie ogólne zdanie na jego temat na podstawie kultury życia codziennego: oferowanego wyboru restauracji, hoteli, liczby przyzwoitych kin, możliwości relaksu w parkach lub udziału w popularnych imprezach masowych.

Wskaźnikami, których używamy do pomiaru KKW w tym zakresie są: liczba uczestników imprez masowych w mieście, liczba miejsc dostępnych w kinach, liczba restauracji oraz ilość punktów przyznanych restauracjom wysokiej klasy przez przewodnik kulinarny Gault et Millau (2015), liczba miejsc na stadionach sportowych (wraz ze znajdującymi się w budowie), liczba basenów oraz powierzchnia terenów zielonych w granicach administracyjnych miasta (wszystko w przeliczeniu na liczbę mieszkańców).

W przypadku kultury wysokiej, wskaźniki kultury życia codziennego obserwowane w Szczecinie zbliżają się do średniej w analizowanej próbie 12 miast.

Zdecydowanym atutem Szczecina są znaczne tereny zielone, które miasto zawdzięcza swojemu atrakcyjnemu położeniu geograficznemu (władze promując miasto wykorzystują określenie „Pływający ogród”). Mimo znacznego ruchu turystycznego miasto posiada umiarkowaną liczbę punktów gastronomicznych i restauracji. Czynnikiem, na które miasto może również zwrócić uwagę aby zapewnić więcej atrakcji dla przyjeżdżających zwiedzających może być liczba miejsc kinowych.

Z analizy wynika, że przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KKW w Szczecinie osiąga w zakresie kultury życia codziennego poziom równy 94,9.

Zaznaczyć tu należy, że wynik ten został osiągnięty głównie dzięki atrakcyjnemu położeniu geograficznemu i bogatej zieleni miejskiej.

Wizerunek – Podsumowanie

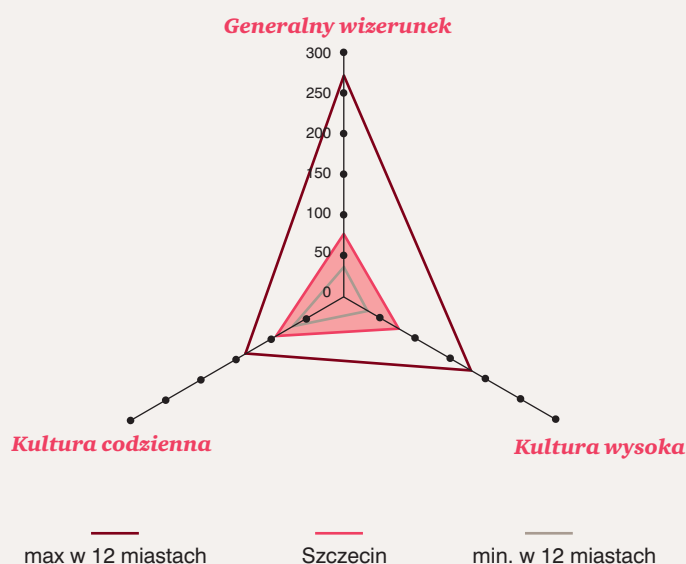
Kapitał Kultury i Wizerunku Szczecina: pomiar łączny

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Kultury i Wizerunku Szczecina wynosi 79,8.

Szczecin nie jest dobrze rozpoznawalny na świecie. Miasto jest postrzegane jako mało atrakcyjne, pomimo dużego potencjału. Kapitał posiadany przez Szczecin w zakresie Kultury i Wizerunku, wymaga dalszej poprawy. Poprawy wizerunku i wzrostu ruchu turystycznego nie da się osiągnąć bez zwiększenia nakładów na promocję.

Warto, by planowym i przemyślanym działaniom na rzecz poprawy wizerunku i szerszej promocji Szczecina w Polsce i poza granicami kraju towarzyszyło również silniejsze wsparcie władz dla rozwoju kultury wysokiej. Warunki naturalne Szczecina są największymi zaletami miasta i będą istotnym czynnikiem promocyjnym i przyciągającym uwagę. Warto zatem opierać promocję na darmowych mocnych stronach i zachęcać do wykorzystywania naturalnego piękna i położenia miasta.

Wizerunek – Szczecin

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Kultury i Wizerunku Szczecina wynosi

79,8

Kapitał Instytucjonalno-Demokratyczny określa funkcjonowanie instytucji zarządzających miastem: władz miejskich, administracji publicznej, służb porządkowych.

Instytucje

Dlaczego mierzymy Kapitał Instytucjonalno-Demokratyczny?

Kapitał Instytucjonalno-Demokratyczny określa funkcjonowanie instytucji zarządzających miastem: władz miejskich, administracji publicznej, służb porządkowych. Jest on również odbiciem aktywności obywatelskiej mieszkańców oraz sprawności funkcjonowania mechanizmów demokratycznych i komunikacji pomiędzy władzami i społeczeństwem.

W miastach, które dysponują wysokim Kapitałem Instytucjonalno-Demokratycznym, łatwiej jest wypracować i realizować spójną strategię rozwoju. Poddane demokratycznej kontroli władze wywiązują się lepiej ze swoich obowiązków, posiadają silniejszy mandat społeczny do zarządzania miastem, a aktywność mieszkańców wspomaga je w realizacji wspólnie ustalonych celów. W takiej sytuacji łatwiej o sukces w zakresie rozwoju gospodarczego i społecznego.

Definicja Kapitału Instytucjonalno-Demokratycznego (KID)

Na Kapitał Instytucjonalno-Demokratyczny miasta składa się zarówno jakość działania władz miasta, jak aktywność jego mieszkańców oraz dobra komunikacja na linii władze-mieszkańcy.

Pomiaru rozwoju KID dokonujemy w trzech płaszczyznach: oceny sprawności funkcjonowania instytucji miejskich (władz i administracji publicznej), ich wysiłków na rzecz wywiązania się z jednej z najważniejszych funkcji – zapewnienia mieszkańcom bezpieczeństwa, oraz aktywności instytucji pozarządowych.

KID: sprawność administracji

Ocena sprawności funkcjonowania władz i administracji ma dwojakie znaczenie. Z jednej strony, w grę wchodzi rzeczywiste oceny, bazujące na doświadczeniach mieszkańców miasta i odwiedzających je gości. Z drugiej strony, na opinie te znaczący wpływ ma sposób komunikowania się władz ze społeczeństwem: włączenie mieszkańców do procesu tworzenia strategii rozwoju oraz odpowiednie wyjaśnianie problemów i celów prowadzonych działań.

Podstawowymi wskaźnikami użytymi do pomiaru KID w zakresie sprawności instytucji miejskich są: wydatki na administrację (w relacji do liczby ludności), czas oczekiwania na wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę (według ocen Związku Firm Deweloperskich), wskaźniki dostępności urzędów (dostosowane do potrzeb mieszkańców: godziny otwarcia urzędów, możliwość załatwienia spraw przez internet na platformie epuap), ilość hotspotów samorządowych (nowy wskaźnik w tej edycji badania), udział budżetu partycypacyjnego w wydatkach łącznych miasta (nowy wskaźnik).

Pod względem sprawności działania instytucji miejskich Szczecin uzyskał wynik poniżej średniej dla 12 badanych miast.

Wydatki na administrację publiczną na głowę mieszkańca są poniżej średniej, ale na tle innych miast wynik ten nie jest istotnie niższy. Choć fizyczna dostępność instytucji publicznych jest jedną z najlepszych w badanej próbie, inaczej sytuacja prezentuje się z dostępem przez internet. Czas oczekiwania na pozwolenie na budowę jest również powyżej badanej średniej. Miasto nie wykorzystuje też pełni możliwości instytucji budżetu partycypacyjnego. Zdecydowaną zaletą (istotnie wyższą niż średnia dla 12 największych metropolii) jest rozwój sieci samorządowych hotspotów.

Przy średnim poziomie KID w zakresie sprawności administracji dla 12 miast równym 100, KID Szczecina szacujemy na poziomie 84,6.

Instytucje

KID: nakłady na bezpieczeństwo publiczne

Ocena instytucji miejskich opiera się w dużym stopniu na ich działaniach w niewrażliwym obszarze bezpieczeństwa: skali wydatków na służby odpowiedzialne za porządek i bezpieczeństwo, współpracy z mieszkańcami, umiejętności zdobycia zaufania mieszkańców do służb porządkowych. Warto zauważyć, że pozytywna ocena działań władz w tym zakresie nie musi być tożsama z wysokim poczuciem bezpieczeństwa (uwzględnionym w Kapitale Jakości Życia) – są miasta o wysokiej przestępczości, gdzie władze dokonują dużego wysiłku i miasta, gdzie mimo mniejszych nakładów na bezpieczeństwo przestępczość jest niewielka.

W pomiarze KID w zakresie bezpieczeństwa użyliśmy jako wskaźników: wydatków miasta na bezpieczeństwo, liczby policjantów i strażników miejskich (wszystko w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) oraz procentu wykrywalności sprawców przestępstw.

Szczecin ma najniższe wśród analizowanych miast wydatki na bezpieczeństwo publiczne oraz liczbę policjantów i strażników miejskich na mieszkańca. Jednocześnie miasto ma wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw powyżej średniej dla 12 największych metropolii.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KID w Szczecinie w zakresie nakładów na bezpieczeństwo kształtuje się na poziomie 88,3.

KID: aktywność instytucji pozarządowych

Wysoka aktywność instytucji pozarządowych służy lepszemu funkcjonowaniu mechanizmów demokratycznych, wzmocnieniu demokratycznej kontroli działania władz, wytworzeniu stosunków partnerstwa pomiędzy mieszkańcami miasta i władzami oraz większej skali współdziałania mieszkańców przy wypracowaniu i wdrażaniu strategii rozwoju miasta.

KID w zakresie aktywności instytucji pozarządowych mierzymy poprzez analizę źródeł internetowych, pomiar ilości zarejestrowanych w mieście organizacji pozarządowych oraz odsetek głosów oddanych na ruchy miejskie w wyborach do rad miasta w roku 2014 (nowy wskaźnik w badaniu).

Aktywność instytucji pozarządowych w Szczecinie należy ocenić jako zadowalającą. Mimo ograniczonej liczby instytucji pozarządowych, ich aktywność obserwowana w Internecie jest relatywnie wysoka. Wyższy niż średnia jest udział głosów w wyborach oddanych na ruchy miejskie.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KID Szczecina w zakresie aktywności instytucji pozarządowych obliczamy na poziomie 102,9.

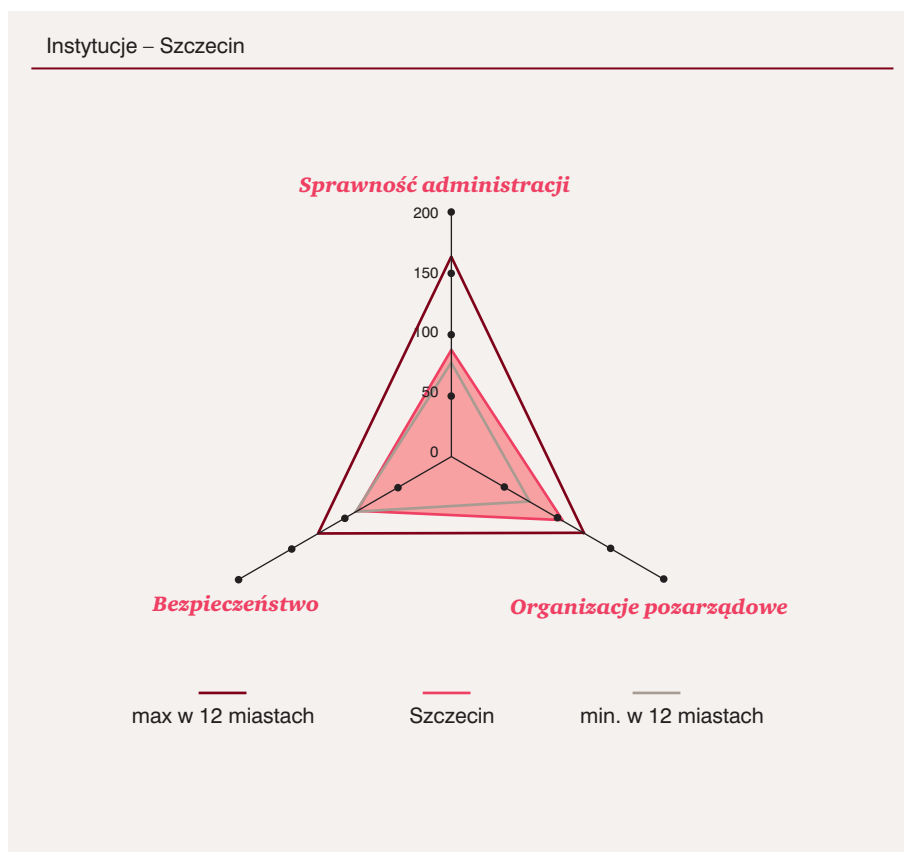
Instytucje – Podsumowanie

Kapitał Instytucjonalno-Demokratyczny Szczecina: pomiar łączny

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Instytucjonalno-Demokratyczny Szczecina wynosi 91,9.

Kapitał Instytucjonalno-Demokratyczny Szczecina należy ocenić jako umiarkowany. Jest on podyktowany wieloma czynnikami; wchodzi w nie ilość spraw do załatwienia przez Internet, godziny otwarcia urzędów miejskich, udział budżetu partycypacyjnego w wydatkach łącznych czy wydatki na bezpieczeństwo w mieście w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

Dla pomyślnego rozwoju Szczecina konieczne jest dalsze wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa w mieście poprzez wzrost nakładów na ten cel. Śmiało należałoby również używać narzędzia budżetu partycypacyjnego i ułatwić dostęp do urzędów przez internet. Mimo obserwowanych postępów, powinno to pozostać priorytetami polityki miasta. Zauważalne jest zaś aktywne wspieranie działalności organizacji pozarządowych, co zaowocowało poprawą działania mechanizmów demokratycznych w mieście. Ogólnie aktywność i działalność demokracji oddolnej w Szczecinie w postaci organizacji pozarządowych jest bardzo zadowalająca.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Instytucjonalno-Demokratyczny Szczecina wynosi

91,9

Posiadany Kapitał Techniczny i Infrastrukturalny rzutuje silnie na atrakcyjność miasta jako miejsca do życia i prowadzenia działalności gospodarczej.

Infrastruktura

Dlaczego mierzymy Kapitał Techniczny i Infrastrukturalny?

Szeroko rozumiana infrastruktura, którą dysponuje miasto – sprawny transport, zasoby mieszkaniowe, infrastruktura usługowa oraz niezbędne we współczesnym świecie do życia i prowadzenia działalności media (zarówno tradycyjne, jak energia czy woda, jak nowoczesne, jak internet) – stanowi niezbędny warunek sprawnego funkcjonowania metropolii.

Bez sprawnej infrastruktury wzrasta uciążliwość życia mieszkańców, gwałtownie pogarsza się wizerunek miasta oraz spada jego atrakcyjność jako miejsca lokalizowania inwestycji. Warto zauważyć, że infrastruktura to nie tylko budowle, sprzęt i instalacje – to również sprawność organizacyjna firm i spółek komunalnych, pozwalająca na pełne wykorzystanie posiadanych zasobów infrastrukturalnych. Faktyczny poziom Kapitału Technicznego i Infrastrukturalnego zależy również często od tego, na ile sprawne funkcjonują rynki usług, mediów oraz rynek mieszkaniowy. W mieście posiadającym duże zasoby mieszkaniowe, ale niesprawnie funkcjonujący rynek, wynajęcie lub zakup odpowiedniego lokum może być równie trudne, jak w mieście, w którym mieszkań po prostu brak.

Definicja Kapitału Technicznego i Infrastrukturalnego (KTI)

Posiadany Kapitał Techniczny i Infrastrukturalny rzutuje silnie na atrakcyjność miasta jako miejsca do życia i prowadzenia działalności gospodarczej. Ocena KTI opiera się zazwyczaj na rzeczywistych doświadczeniach i spostrzeżeniach mieszkańców miasta i odwiedzających je gości.

Szeroko rozpowszechnione złe oceny mogą zrujnować wizerunek metropolii, nawet jeśli w innych dziedzinach radzi sobie ona nieźle.

Pojęcie Kapitału Technicznego i Infrastruktury zawiera różne formy majątku służącego zaspokajaniu potrzeb miasta. Za najważniejsze dla potrzeb pomyślnego rozwoju uznaliśmy cztery rodzaje infrastruktury: infrastrukturę komunikacyjną, infrastrukturę energetyczną i informatyczną, infrastrukturę mieszkaniową, oraz infrastrukturę handlowo-usługową.

KTI: komunikacja

Ogólna ocena sprawności sieci komunikacyjnej w mieście wymaga wzięcia pod uwagę wielu czynników: infrastruktury drogowej, alternatywnych form ruchu drogowego, jakości funkcjonowania transportu zbiorowego oraz jakości połączeń miasta ze światem zewnętrznym.

Wybrane wskaźniki, których używamy do pomiaru KTI w zakresie komunikacji to: gęstość sieci drogowej, gęstość sieci ścieżek rowerowych i buspasów, ilość miejsc w transporcie publicznym w relacji do liczby ludności, istnienie autostradowej obwodnicy (pełnej lub częściowej), a także liczba i jakość połączeń miasta ze światem zewnętrznym: ilość bezpośrednich połączeń lotniczych i promowych (lotniska w promieniu 75 km), czas jazdy najszybszym pociągiem do 5 największych miast Polski, jakość połączeń drogowych z 5 największymi miastami Polski. Choć nie są to wszystkie wskaźniki, które można by wziąć pod uwagę, dają one pewien obraz stopnia rozwoju i jakości infrastruktury komunikacyjnej miasta.

Poziom rozwoju infrastruktury transportowej Szczecina należy ocenić jako nieco poniżej przeciętnego na tle badanych 12 miast.

Przy rzadszej sieci dróg, buspasów i ścieżek rowerowych, Szczecin dysponuje wyższą liczbą miejsc w transporcie publicznym w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w porównaniu do średniej obliczonej dla analizowanych 12 miast.

Dzięki poprawie z ostatnich lat, Szczecin cechuje obecnie bardzo dobra jakość połączeń drogowych z resztą kraju. Dodatkowym atutem jest pobliska granica z Niemcami i dostęp do europejskiej sieci autostrad. Jakość połączeń kolejowych wciąż się poprawia. Natomiast stosunkowo niska liczba połączeń lotniczych jest w znacznej mierze rekompensowana przez bliskość lotniska w Berlinie.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KTI w zakresie komunikacji w Szczecinie wynosi 86,8.

Infrastruktura

KTI: mieszkania

Łatwość, z jaką można w mieście za rozsądną cenę wynająć lub kupić mieszkanie lub dom zależy zarówno od posiadanych przez miasto zasobów mieszkaniowych (ich ilości oraz jakości), jak od sprawności działania rynku mieszkaniowego. Im lepiej działa rynek mieszkaniowy, tym łatwiej pozyskać i utrzymać w mieście wysoko wykwalifikowanych pracowników i przyciągnąć nowych inwestorów.

Podstawowe wskaźniki, które stosujemy do pomiaru KTI w zakresie mieszkań to liczba mieszkań na 1000 mieszkańców, wskaźniki jakości zasobów mieszkaniowych (odsetek mieszkań wyposażonych w łazienkę), tempo wzrostu zasobów mieszkaniowych oraz przeciętne ceny mieszkań na rynku wtórnym.

Zasoby mieszkaniowe Szczecina stanowią obszar do poprawy. Stosunkowo niska jest liczba mieszkań przypadająca na 1000 mieszkańców na tle 12 badanych miast, a sytuacja jest utrudniona przez stosunkowo wolne tempo przyrostu liczby nowych mieszkań. Mimo umiarkowanego niedoboru zasobów mieszkaniowych w porównaniu do pozostałych 12 metropolii, ich jakość pozostaje relatywnie wysoka, a ceny mieszkań w Szczecinie znajdują się znacznie poniżej średniej dla badanej próby.

Przy przeciętnym poziomie dla 12 miast równym 100, KTI w Szczecinie w zakresie zasobów mieszkaniowych wynosi 96,7.

KTI: media

Bez sprawnie i w niezawodny sposób dostarczonych mediów trudno miastu zdobyć wizerunek miejsca, w którym można wygodnie żyć, a przede wszystkim skutecznie prowadzić działalność gospodarczą. Dotyczy to zarówno mediów tradycyjnych (energia, gaz, woda), jak mediów nowoczesnych, umożliwiających rozwój innowacyjny i wykorzystujący w pełni wiedzę i umiejętności mieszkańców (telekomunikacja, internet).

Wskaźnikami, których używamy do pomiaru KTI w tym zakresie są: liczba użytkowników internetu (szacowana w oparciu o liczbę ogłoszeń lokalnych na portalu OLX), dostęp do szerokopasmowego internetu, zużycie energii przez gospodarstwa domowe (ściśle powiązane z posiadanymi przez nie zasobami dóbr trwałego użytkowania), odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej.

Szczecin posiada relatywnie dobry i nieodbiegający znacznie od średniej dla całości 12 analizowanych miast dostęp do mediów.

Szczecin posiada wyraźnie niższy od średniej szacunkowy wskaźnik użytkowników Internetu. Nieco lepiej rzecz się ma z odsetkiem ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej i ze zużyciem energii elektrycznej na 1000 mieszkańców.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KTI w Szczecinie w zakresie mediów kształtuje się na poziomie 92,0.

KTI: handel i usługi

Różnorodne usługi rynkowe, w tym zwłaszcza usługi handlowe, finansowe, hotelarskie i gastronomiczne tworzą niezbędną infrastrukturę rynkową potrzebną dla sprawnego funkcjonowania gospodarki miasta. Usługi te są zazwyczaj w wysokim stopniu wzajemnie skorelowane: miasta oferujące np. duże, nowoczesne powierzchnie handlowe oferują również wysoki poziom pozostałych usług rynkowych.

W pomiarze KTI w zakresie usług użyliśmy jako wskaźników: rozmiar nowoczesnej powierzchni handlowej, liczbę bankomatów oraz liczbę sklepów, hoteli i restauracji na 1000 mieszkańców.

W zakresie KTI dotyczącym handlu i usług, wyniki Szczecina znajdują się poniżej średniej dla 12 największych metropolii. Spowodowane jest to głównie niższą niż średnia liczbą dostępnej nowoczesnej powierzchni handlowej, jak również mniejszą liczbą placówek handlowych, hoteli, restauracji i bankomatów w mieście.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KTI Szczecina w zakresie handlu i usług kształtuje się na najwyższym wśród badanych miast poziomie 85,1.

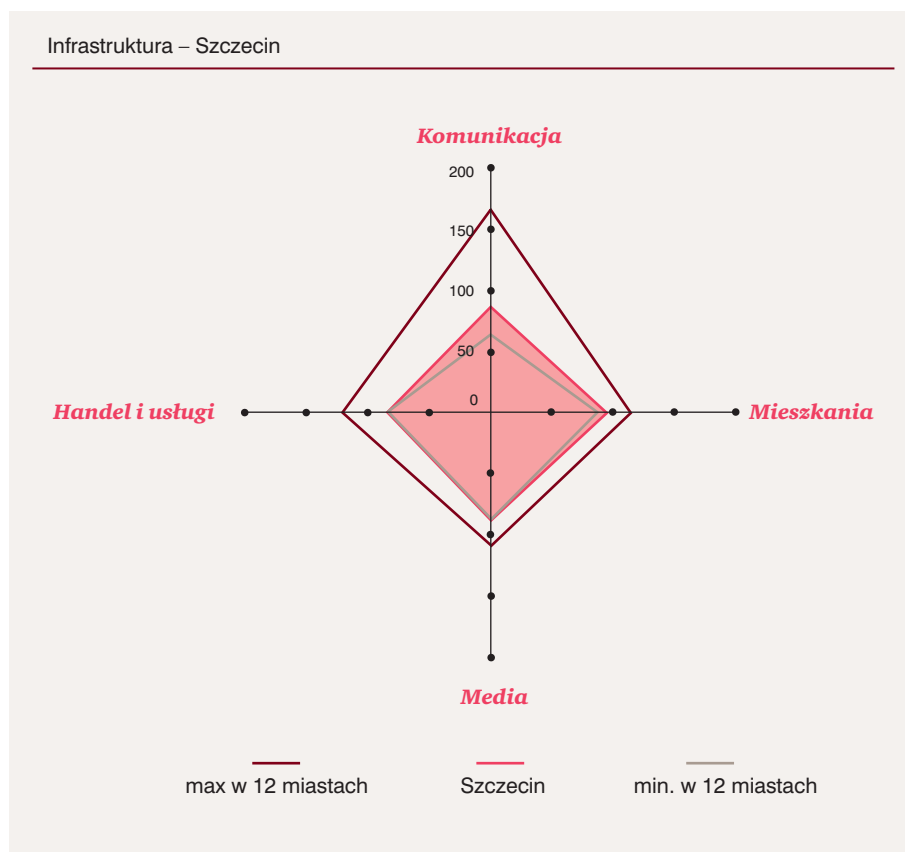
Infrastruktura – Podsumowanie

Kapitał Techniczny i Infrastrukturalny Szczecina: pomiar łączny

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Techniczny i Infrastrukturalny Szczecina wynosi 90,2.

Kapitał Techniczny i Infrastrukturalny miasta wymaga inwestycji i rozbudowy. Mocnymi stronami miasta są dobry dostęp do międzynarodowej sieci autostrad i bliskości berlińskiego lotniska. Prawdziwym wyzwaniem jest natomiast dalsza poprawa transportu publicznego i połączeń kolejowych miasta z pozostałą częścią Polski.

Miasto powinno dążyć do poprawy swojej infrastruktury mieszkaniowej, przede wszystkim poprzez ożywienie budownictwa mieszkaniowego. Należałoby także rozważyć dalsze zachęty i ułatwienia dla rozwoju zaplecza handlowego i usługowego oraz hotelarskiego.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Techniczny i Infrastrukturalny Szczecina wynosi

90,2

Kapitał Źródeł Finansowania należy rozumieć jako zdolność miasta do sfinansowania projektów niezbędnych do rozwoju.

Finanse

Dlaczego mierzymy Kapitał Źródeł Finansowania?

Przez Kapitał Źródeł Finansowania (KZF) rozumiemy zdolność miasta do znalezienia środków niezbędnych do sfinansowania własnego rozwoju. Środki te mogą pochodzić z różnych źródeł: mogą to być dochody podatkowe, subwencje od rządu, fundusze unijne, dochody z emisji obligacji lub zaciągniętych kredytów. Mogą to wreszcie także być te pieniądze sektora prywatnego, które udało się wykorzystać dla sfinansowania przedsięwzięć niezbędnych z punktu widzenia rozwoju miasta.

Współczesne miasto potrzebuje dla pomyślnego rozwoju inwestycji, zapewniających sprawne funkcjonowanie infrastruktury, pożądaną jakość życia, dobre działanie instytucji publicznych. Nie wystarczy mieć dobrą strategię rozwoju – trzeba także umieć znaleźć środki niezbędne dla realizacji celów. Miasto o dużym KZF to miasto, które potrafi z jednej strony znaleźć potrzebne finansowanie, z drugiej zaś sięgnąć do różnych źródeł pochodzenia środków, tak by osiągnąć najlepsze efekty przy jak najmniejszych kosztach pozyskania kapitału.

Definicja Kapitału Źródeł Finansowania (KZF)

Kapitał Źródeł Finansowania należy rozumieć jako zdolność miasta do sfinansowania projektów niezbędnych do rozwoju. Dobrze rozwinięty KZF oznacza, że miasto jest w stanie zdobyć odpowiednio duże fundusze na ten cel, a jednocześnie umiejętnie zróżnicować źródła ich pochodzenia.

Przy pomiarze KZF analizujemy cztery obszary: bazę podatkową (wielkość PKB wytwarzanego w mieście), finansowanie budżetowe, środki pochodzące z rynku finansowego (pożyczki) oraz fundusze europejskie. Zwracamy jednocześnie uwagę na to, że na dłuższą metę polskie miasta powinny starać się szerzej angażować środki sektora prywatnego, przede wszystkim w drodze przedsięwzięć publiczno-prywatnych.

KZF: baza dochodowa

Zasadniczą bazę dochodową miasta stanowią środki osiągane przez jego mieszkańców. Oczywiście dochody te mogą być obciążone podatkami lokalnymi w różnym stopniu, zależnie od przyjętej polityki. Generalnie jednak, im wyższa aktywność gospodarcza miasta, tym większe obecne i przyszłe dochody budżetu miasta, pozwalające na sfinansowanie różnorodnych potrzeb.

Pomiaru KZF w zakresie bazy dochodowej dokonujemy w oparciu o poziom PKB na głowę mieszkańca.

W roku 2012 PKB na głowę mieszkańca Szczecina wynosił 118% średniego PKB na głowę mieszkańca Polski. Mimo, iż jest to wynik wysoki na tle średniej dla całego kraju, jest to wynik poniżej średniej dla 12 największych metropolii w Polsce.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KZF Szczecina w zakresie bazy dochodowej szacujemy na poziomie 79,9.

Finanse

KZF: finansowanie budżetowe

Finansowanie budżetowe to fundusze, które miasto posiada we własnym budżecie (jest to suma środków własnych i dotacji oraz subwencji otrzymywanych przez miasto z budżetu państwa). Główną korzyścią z budżetowego finansowania rozwoju jest to, że nie pociąga to za sobą wzrostu zadłużenia miasta. Są jednak również zjawiska niekorzystne: środki budżetowe są zawsze ograniczone, a na dłuższą metę wygospodarowanie sporych środków własnych jest możliwe tylko poprzez stosowanie – tam gdzie się tylko da – wysokich opłat i podatków lokalnych. A to z kolei może niekorzystnie oddziaływać na klimat prowadzenia działalności gospodarczej w mieście.

Zgodnie z zastosowaną metodyką, na pełny obraz KZF w zakresie finansowania budżetowego składają się łączne dochody budżetu miasta (zawierające dotacje uzyskane z budżetu państwa), dochody własne (w obu przypadkach w przeliczeniu na głowę mieszkańca) oraz udział wydatków inwestycyjnych w budżecie miasta.

Zarówno dochody łączne, jak własne w przeliczeniu na głowę mieszkańca Szczecina są niższe od średniej dla 12 miast. Zdecydowanie zadowalający jest jednak udział inwestycji w wydatkach miasta.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KZF Szczecina w zakresie finansowania budżetowego szacujemy na poziomie 91,3 i należy on wciąż do najniższych w Polsce.

KZF: finansowanie rynkowe

Środki pochodzące z rynku finansowego można pozyskać np. biorąc kredyt z banku lub emitując obligacje komunalne. Korzyścią z finansowania rozwoju za pomocą środków pochodzących z rynku finansowego jest możliwość zrealizowania inwestycji, na które nie starczyłoby środków w budżecie. Zjawiskiem niekorzystnym jest zadłużanie się miasta.

Pomiar KZF w zakresie finansowania rynkowego obejmuje: relację kosztów obsługi długu do dochodów własnych miasta oraz przyznany miastu rating kredytowy.

Sytuacja Szczecina w zakresie finansowania rynkowego utrzymuje się na poziomie średniej dla 12 największych metropolii.

Fitch Ratings potwierdził międzynarodowe długoterminowe ratingi Szczecina dla zadłużenia w walucie zagranicznej i krajowej na poziomie „BBB+”, co wskazuje na stabilność finansów miasta. Stosunkowo niskie są też koszty obsługi zadłużenia.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KZF Szczecina w zakresie finansowania rynkowego szacujemy na poziomie 98,2.

KZF: fundusze europejskie

Dzięki członkostwu Polski w Unii Europejskiej, miasta mogą korzystać ze środków rozwojowych dostępnych w ramach funduszy strukturalnych. Są to bezzwrotne dotacje, pokrywające znaczną część kosztów inwestycji służących rozwojowi regionalnemu i poprawie jakości życia mieszkańców. Wykorzystanie tych środków jest dla miasta bardzo korzystne (problemem może być jedynie znalezienie środków na sfinansowanie „wkładu własnego” do projektu). Uzyskanie środków z funduszy europejskich jest jednak dość skomplikowane, a procedury związane z prawidłowym wykorzystaniem środków uciążliwe.

Pomiar KZF w zakresie funduszy europejskich opiera się na łącznej sumie pozyskanych przez miasto środków z funduszy europejskich, w przeliczeniu na głowę mieszkańca.

Wyzwaniem dla Szczecina jest pozyskiwanie środków z funduszy unijnych. Wynik ten kształtuje się na poziomie poniżej średniej dla 12 największych metropolii.

Przy średnim poziomie KZF dla 12 miast równym 100, KZF Szczecina w zakresie funduszy europejskich szacujemy na poziomie 72,7.

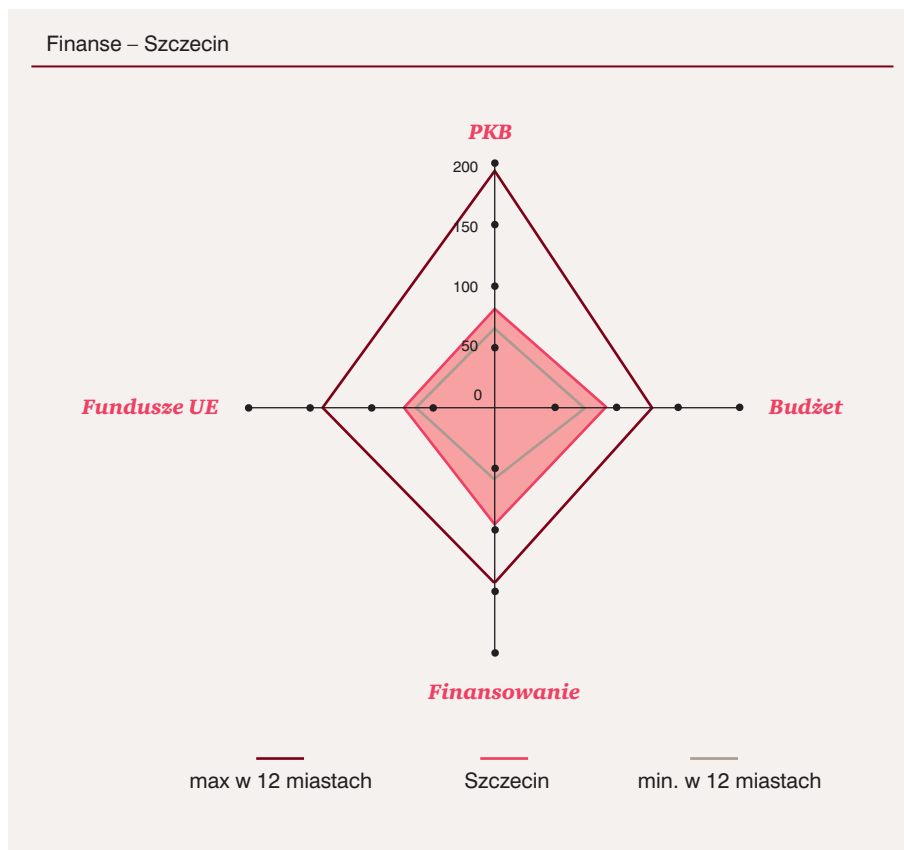
Finanse – Podsumowanie

Kapitał Źródeł Finansowania Szczecina: pomiar łączny

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Źródeł Finansowania w Szczecina wynosi 85,6.

Łączna ocena KZF dla Szczecina jest poniżej średniej. Główną rolę odgrywa tu stosunkowo skromna baza dochodowa – jest to odzwierciedlone w poziomie PKB na głowę mieszkańca, mimo iż wynik jest zadowalający na poziomie ogólnokrajowym, jest poniżej średniej dla 12 największych miast. Sytuację pogorszył fakt, że Szczecin należał w ciągu minionej dekady do miast o wolniejszym wzroście PKB.

Pomimo wysokości dochodów budżetowych, sytuację Szczecina poprawiają niskie zadłużenie oraz dobry rating uzyskany przez miasto. Szczecin powinien jednak radykalnie poprawić swoją skuteczność w pozyskiwaniu funduszy unijnych oraz w pozyskiwaniu środków z rynku finansowego.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Źródeł Finansowania w Szczecina wynosi

85,6

Kapitał Atrakcyjności Inwestycyjnej mierzymy przede wszystkim analizując sukcesy miasta w przyciąganiu inwestorów – zarówno zagranicznych, jak krajowych.

Inwestycje

Dlaczego mierzymy Kapitał Atrakcyjności Inwestycyjnej?

Kapitał Atrakcyjności Inwestycyjnej rozumiany jest przede wszystkim jako wykazana w przeszłości zdolność do przyciągania do miasta inwestorów, stanowiąca odbicie generalnych wyobrażeń o atrakcyjności miasta jako miejsca lokalizacji działalności gospodarczej. Kapitał ten nie jest zawsze ściśle powiązany z rzeczywistymi mocnymi i słabymi stronami miasta: zdarza się, że miasta oferujące bardzo dobre warunki są przez inwestorów nagminnie pomijane, podczas gdy inne, oferujące warunki znacznie gorsze, znajdują się na liście miejsc, w których inwestycji dokonuje się najchętniej. Miasto, które nie jest dobrze postrzegane jako miejsce lokowania inwestycji, wszelkimi sposobami powinno dążyć do zmiany tego stanu rzeczy.

Często zdarza się, że zachowanie inwestorów miewa charakter nie do końca racjonalny: kolejne przedsięwzięcia lokują się tam, gdzie ulokowały się poprzednie, choćby nawet warunki oferowane przez inne miasta były lepsze. Zdarza się również, że o lokalizacji inwestycji decydują czynniki subiektywne i drugorzędne: łatwość dotarcia do miasta dla podróżnych biznesowych, sposób potraktowania ich przez lokalną administrację, pierwsze wrażenia z pobytu. Nie zmienia to faktu, że Kapitał Atrakcyjności Inwestycyjnej ma kluczowe znaczenie dla przyszłego rozwoju miasta.

Definicja Kapitału Atrakcyjności Inwestycyjnej (KAI)

Posiadany Kapitał Atrakcyjności Inwestycyjnej rzutuje silnie na szanse rozwojowe miasta. Choć formułowane przez biznes oceny atrakcyjności inwestycyjnej nie zawsze są do końca usprawiedliwione, miasto nie ma innego wyboru jak tylko cierpliwie i skutecznie promować swój wizerunek wśród inwestorów.

Kapitał Atrakcyjności Inwestycyjnej mierzymy przede wszystkim analizując sukcesy miasta w przyciąganiu inwestorów – zarówno zagranicznych, jak krajowych. Zwracamy jednak również uwagę na warunki inwestowania, a więc czynniki, które mogą przyczyniać się do utrwalenia wizerunku miasta jako dobrej lokalizacji.

KAI: atrakcyjność dla inwestorów zagranicznych

Ocena stopnia postrzegania atrakcyjności inwestycyjnej miasta przez firmy zagraniczne bazuje na analizie dokonanych inwestycji oraz na danych o dostępności wykwalifikowanych pracowników.

Wskaźnikami wybranymi do pomiaru KAI w zakresie inwestycji zagranicznych są: liczba dużych inwestorów zagranicznych w mieście, dostępna nowoczesna powierzchnia biurowa oraz liczba absolwentów kierunków technicznych i nauk ścisłych, którzy w ciągu 4 lat opuścili uczelnie zlokalizowane w mieście lub w jego pobliżu (dystans do 50 km) – wszystkie wskaźniki w odniesieniu do liczby mieszkańców.

Sytuacja Szczecina w zakresie atrakcyjności dla inwestorów zagranicznych stanowi obszar do poprawy. Liczba inwestorów zagranicznych aktywnych w mieście odniesiona do liczby mieszkańców jest niższa niż średnia dla analizowanych 12 miast, podobnie jak dostępność powierzchni biurowej. Szczecin charakteryzuje również niższa od średniej liczba absolwentów kierunków technicznych i ścisłych, co w kontekście wspomnianej przy okazji analizy Kapitału Jakości Życia jakości edukacji może stanowić wyzwanie dla zwiększenia atrakcyjności miasta dla inwestorów i lokalizacji biznesu.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KAI w zakresie atrakcyjności dla inwestorów zagranicznych wynosi w Szczecinie 71,6.

Inwestycje

KAI: ogólna atrakcyjność inwestycyjna

Firmy krajowe dysponują zazwyczaj większą wiedzą na temat rzeczywistych mocnych i słabych stron poszczególnych miast jako miejsca lokalizacji inwestycji od firm zagranicznych, więc ich decyzje mogą bazować na bardziej racjonalnych przesłankach. W analizie bierzemy pod uwagę przede wszystkim duże firmy krajowe, które często – w dłuższym horyzoncie czasowym – mogą mieć sporą swobodę w wyborze miejsca inwestowania. Kolejnym uwzględnionym przy pomiarze zjawiskiem jest rozwój firm innowacyjnych.

Podstawowe wskaźniki, które stosujemy do pomiaru KAI w tym zakresie to łączna wielkość nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw w przeliczeniu na liczbę mieszkańców, relacja nakładów inwestycyjnych do majątku trwałego przedsiębiorstw, liczba zlokalizowanych w mieście firm innowacyjnych (wg rankingów Kamerton Innowacyjności i Orły Rzeczypospolitej), ilość projektów finansowanych z programu Innowacyjna Gospodarka (wszystkie wskaźniki odniesione do liczby ludności) oraz poziom płac (stosunkowo niski poziom płac powinien być zachętą dla inwestorów).

Ogólna atrakcyjność inwestycyjna Szczecina stanowi istotne wyzwanie na tle badanych miast.

Nakłady inwestycyjne na głowę mieszkańca oraz relacja nakładów inwestycyjnych do majątku trwałego wykazują wartości poniżej średniej dla 12 największych metropolii. Poniżej średniej jest również wskaźnik obecności firm innowacyjnych w rankingach. Inwestorów w pewnym stopniu może natomiast zachęcać nieco niższy od średniej dla 12 miast poziom płac.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KAI Szczecina w zakresie atrakcyjności dla firm krajowych wynosi 71,2.

KAI: warunki inwestowania

W kształtowaniu KAI obserwacje dotyczące warunków inwestowania i prowadzenia biznesu w mieście mogą być czasem ważniejsze od bardziej fundamentalnych atutów miasta, związanych np. z kapitałem ludzkim lub infrastrukturą. W analizie uwzględniamy więc także te czynniki, które mogą z miejsca zachęcić lub zniechęcić przedstawicieli firm, zwłaszcza zagranicznych, do dokonania inwestycji.

Wskaźnikami użytymi do pomiaru KAI w tym zakresie są: procent powierzchni miasta objęty planami zagospodarowania przestrzennego, liczba szkół językowych (aproksymująca znajomość języków obcych przez mieszkańców) oraz liczba miejsc w salach konferencyjnych w hotelach (w relacji do liczby mieszkańców miasta).

Sytuacja Szczecina pod względem ogólnych warunków inwestowania wskazuje wynik poniżej średniej dla 12 największych metropolii.

Liczba szkół językowych oraz szkół międzynarodowych jest poniżej średniej badanej. Obszarem wymagającym poprawy jest także zaplecze hotelowe o podwyższonym standardzie. Jasnym punktem jest natomiast wyjątkowo wysokie pokrycie terenu miasta planami zagospodarowania przestrzennego.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, KAI Szczecina w zakresie warunków inwestowania kształtuje się na poziomie 91,3.

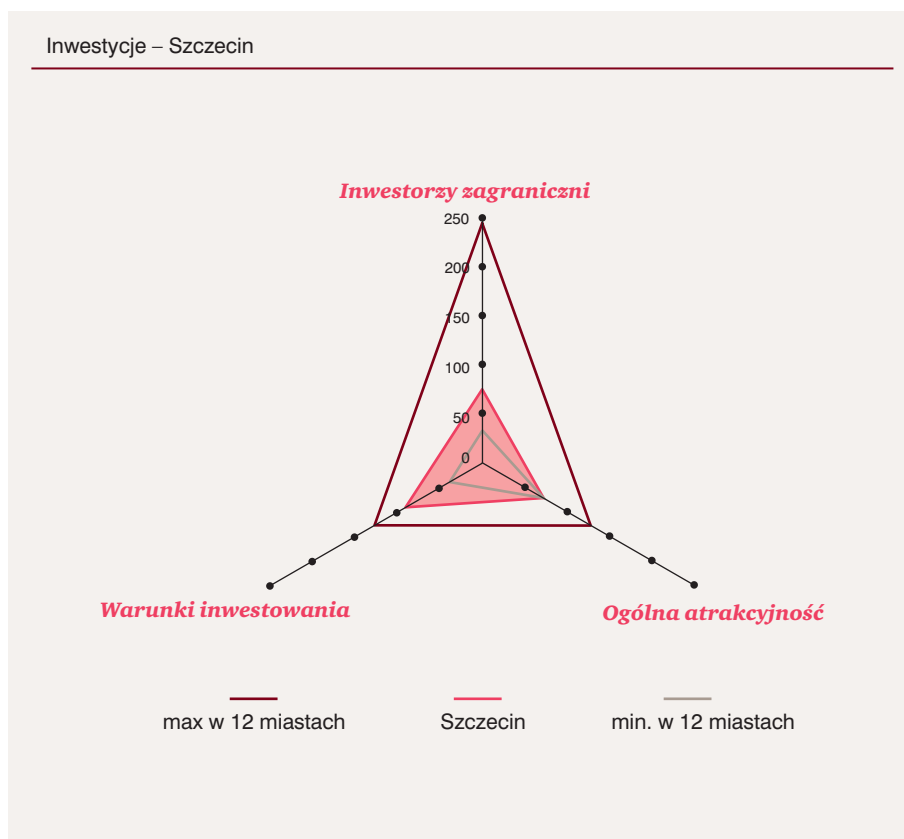
Inwestycje – Podsumowanie

Kapitał Atrakcyjności Inwestycyjnej Szczecina

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Atrakcyjności Inwestycyjnej Szczecina wynosi 76,4, a jego rozwój wymaga dalszej poprawy.

Miasto powinno spróbować lepiej wykorzystywać swoje atuty, jakimi niewątpliwie jest nadgraniczne i nadmorskie położenie. Jednym z priorytetów strategii miasta powinna być poprawa edukacji oraz warunków inwestowania, która byłaby możliwa do osiągnięcia m.in. poprzez poprawę usług oraz budowę wysokiej klasy zaplecza dla inwestorów. Miasto powinno też wspierać rozwój innowacyjnych przedsiębiorstw.

Istotną zmianą, które może się stać kołem zamachowym dynamicznego rozwoju ekonomicznego miasta jest przebranżawianie się scyłkowych przedsiębiorstw. Przykładem tu jest Morska Stocznia Remontowa S.A., która zajmuje się produkcją fundamentów offshore i są rokowania na dalszy rozwój co przełoży się na sytuację ekonomiczną Szczecina.

Przy średnim poziomie dla 12 miast równym 100, Kapitał Atrakcyjności Inwestycyjnej Szczecina wynosi

76,4

Biura w Polsce

Gdańsk

Al. Grunwaldzka 472
80-309 Gdańsk
Tel.: +48 58 552 9000
Fax: +48 58 552 9090

Katowice

ul. Ściegiennego 3
40-001 Katowice
Tel.: +48 32 604 0200
Fax: +48 32 604 0300

Kraków

Centrum Biurowe Lubicz
ul. Lubicz 23a
31-503 Kraków
Tel.: +48 12 433 3500
Fax: +48 12 433 3501

Poznań

Plac Andersa 7
61-894 Poznań
Tel.: +48 61 850 5100
Fax: +48 61 850 5109

Warszawa

Al. Armii Ludowej 14
00-638 Warszawa
pwcpoland@pl.pwc.com
Tel.: +48 22 523 4000
Fax: +48 22 508 4040

Wrocław

Renaissance Business Centre
ul. Świętego Mikołaja 7
50-125 Wrocław
Tel.: +48 71 356 1170
Fax: +48 71 356 1174

Łódź

Green Horizon
ul. Pomorska 106
91-402 Łódź
Tel.: +48 42 664 3300

Rzeszów

Kompleks SkyRes
ul. Warszawska 18
35-205 Rzeszów
Tel.: +48 502 184 205